

Programmabegroting 2015

Gemeente Koggenland

Inhoudsopgave

Leeswijzer 5

Programma Dienstverlening en Bestuur 7

Beleidsvelden:

Algemene Dekkingsmiddelen	9
Openbare Orde en Veiligheid	12
Financieel overzicht programma	15

Programma Zorg en Welzijn 17

Beleidsvelden:

Inkomensvoorzieningen	19
Jeugd 0 - 23 jaar	21
Sport, Recreatie en Sportaccommodaties	24
Zorg en Voorzieningen	26
Financieel overzicht programma	30

Programma Wonen en Ondernemen 33

Beleidsvelden:

Omgevingstaken	35
Woningbedrijf	38
Grondbedrijf	40
Openbare ruimte	43
Economie en Toerisme	45
Financieel overzicht programma	47

Financieel overzicht van de programma's 49

Paragrafen 51

Lokale heffingen	51
Verbonden partijen	56
Financiering	61
Bedrijfsvoering	65
Onderhoud kapitaalgoederen	68
Grondbeleid	70
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	71

Financiële overzichten 81

Grondslagen begroting	81
Vrije dekkingsmiddelen	82
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	83
Resultaat rekening / begroting voor en na bestemming	84
Incidentele baten en lasten	85
Berekening EMU-saldo	86

Begrotingsopzet

De begroting 2015 bestaat uit 3 programma's met in totaal 15 beleidsvelden, te weten:

- **Programma 1: Dienstverlening en bestuur**
 - o **Beleidsvelden:**
 - Algemene dekkingsmiddelen
 - Bedrijfsvoering
 - Bestuur
 - Burgerzaken
 - Openbare orde en veiligheid

- **Programma 2: Welzijn en zorg**
 - o **Beleidsvelden:**
 - Inkomensvoorzieningen
 - Jeugd 0-23 jaar
 - Sport, recreatie en sportaccommodaties
 - Zorg en voorzieningen
 - Kunst, cultuur en ontwikkeling

- **Programma 3: Wonen en ondernemen**
 - o **Beleidsvelden:**
 - Omgevingstaken
 - Woningbedrijf
 - Grondbedrijf
 - Openbare ruimte
 - Economie en toerisme

Programma

Per programma worden de doelstellingen en algemene ontwikkelingen op programmaniveau beschreven en worden de beleidsvelden benoemd.

Binnen de nieuwe opzet is het uitgangspunt dat uw raad stuurt op hoofdlijnen en dat in de begroting sturingsinformatie wordt gegeven om dit mogelijk te maken. Per beleidsveld worden de speerpunten voor 2015 benoemd. Als er voor een beleidsveld geen speerpunt is benoemd zal het beleidsveld niet verder worden uitgewerkt. Dit geven we dan in het algemene deel van het programma aan.

Beleidsveld

Per beleidsveld worden achtereenvolgens de achtergronden en algemene ontwikkelingen benoemd en gaan we in op wat we willen bereiken in 2015 binnen het beleidsveld.

De speerpunten voor 2015 worden benoemd met daarbij de doelstellingen voor het komend jaar afgezet tegen die van het huidige en vorig jaar.

Er wordt zo concreet mogelijk per speerpunt aangegeven wat we gaan doen, welke invloed de gemeente daar op heeft en wat de randvoorwaarden en de eventuele risico's zijn die gevolgen kunnen hebben voor de realisatie van de doelstellingen.

Dit betekent niet dat er niets gebeurt op het beleidsveld, maar dat er sprake is van "going concern". Voorbeeld is het beleidsveld "Burgerzaken", waar geen speerpunten voor zijn benoemd. De afdeling blijft natuurlijk wel documenten verstrekken en overige diensten verlenen.

Wat gaat het kosten?

Aan het einde van elk programma treft u een financieel overzicht aan onder het kopje "Wat gaat het kosten?".

In de bovenste regel staan de investeringen waarvan de jaarlasten integraal zijn opgenomen in de begroting en in het resultaat van de begroting.

Door vaststelling van de begroting 2015 gaat u akkoord met het beschikbaar stellen van de genoemde investeringen. U geeft het college opdracht tot uitvoering van de investeringen binnen de afspraken en regels die daar voor gelden (bijv. inkoop- en aanbestedingsbeleid, rechtmatigheid). Dit geldt alleen voor het jaar 2015. De meerjarenbegroting voor 2016 tot en met 2018 neemt u immers voor kennisgeving aan.

De investeringen worden na het financieel overzicht per onderdeel toegelicht. Voor de investeringen die ten laste worden gebracht van een reserve, vindt u een inkomstenpost terug op het beleidsveld "algemene dekkingsmiddelen".

Aan het einde van elk programma krijgt u een analyse op hoofdlijnen van de verschillen ten opzichte van de begroting 2014.

Bij deze analyse is het van belang dat de loonkosten en overige kosten van de bedrijfsvoering niet meer worden toegerekend. Door alle kosten van de bedrijfsvoering onder te brengen op één beleidsveld "Bedrijfsvoering" in het programma "Dienstverlening en Bestuur" zijn wij van mening dat de transparantie van de begroting is verbeterd. De verschillen die hierdoor ontstaan worden niet op beleidsveldniveau toegelicht. De analyse hiervan treft u aan in het programma Dienstverlening en bestuur.

Na de programma's krijgt u een totaal overzicht van baten en lasten van de totale begroting, inclusief het resultaat. In dit resultaat zijn de oplossingen die in de aanbestedingsbrief worden genoemd niet verwerkt.

Paragrafen

In het tweede deel van de begroting treft u de volgende paragrafen aan:

- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Weerstandsvermogen en risico-inventarisatie
- Grondbeleid

De paragraaf "woningbedrijf" is opgenomen in het beleidsveld "woningbedrijf" in het programma "wonen en ondernemen"

De verplichte paragraaf "grondbedrijf" is wel opgenomen. Daarin staat alleen een verwijzing naar het beleidsveld "grondbedrijf" in het programma "wonen en ondernemen".

Programma Dienstverlening en Bestuur

Doelstelling / missie

1. Een goed bestuur om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren om de organisatiedoelstellingen te realiseren en het afleggen van verantwoording daarover. Hierbij wordt het bestuur ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie, die streeft naar een continue verbetering via de "lean"-filosofie c.q. LINK.
2. De financiële huishouding van de gemeente op orde houden, waarbij met zo min mogelijk geld zoveel mogelijk bereikt wordt tegen een zo laag mogelijke lastendruk voor onze inwoners.
3. Een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners door regievoering (samenwerking) op veiligheidsonderwerpen zowel binnen de organisatie als met externe partners.

Beleidsvelden

Het programma Dienstverlening en Bestuur bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Bedrijfsvoering
- Algemeen Bestuur
- Burgerzaken
- Openbare orde en veiligheid

Alleen de beleidsvelden "algemene dekkingsmiddelen" en "openbare orde en veiligheid" zijn verder uitgewerkt. Voor deze beleidsvelden zijn voor het jaar 2015 speerpunten opgenomen.

Voor de beleidsvelden "bedrijfsvoering", "bestuur" en "burgerzaken" zijn voor het jaar 2015 geen speerpunten gedefinieerd. Dat houdt in dat er voor het jaar 2015 geen nieuwe ontwikkelingen in het bestaande beheer zijn voorzien. Uiteraard zijn wel de financiële lasten en baten van deze beleidsvelden in het financiële overzicht opgenomen.

Voor een nadere toelichting op de bedrijfsvoering verwijzen wij u naar de paragraaf "bedrijfsvoering".

Algemene ontwikkelingen

Bestuur en bedrijfsvoering

De decentralisatie van een groot takenpakket met betrekking tot het sociale domein zorgt voor een aanzienlijke uitbreiding van het terrein van bestuur en dienstverlening. Daarnaast spelen ook allerlei initiatieven tot samenwerking, regionaal. Hier gaan we dieper op in bij de paragraaf bedrijfsvoering.

Informatievoorziening & automatisering

De komende jaren krijgen we onder andere te maken met decentralisatie, minder geld en hoge eisen aan onze dienstverlening met minimale administratieve lasten. Hiervoor zijn een effectieve en efficiënte manier van werken en de beschikbaarheid van de juiste, actuele en betrouwbare gegevens noodzakelijke randvoorwaarden.

Het belang van het op orde hebben van de gemeentelijke informatiehuishouding en automatisering zal in de toekomst alleen maar toenemen met het oog op de technologische ontwikkelingen. Inwoners, bedrijven en medewerkers hebben goede informatie nodig. Zonder goede

informatie kunnen wij geen prestaties leveren en kunnen vragen van klanten niet of onvoldoende worden beantwoord. De informatievoorziening en automatisering dient op orde te zijn om de dienstverlening en bedrijfsvoering optimaal te kunnen faciliteren.

Met het oog op de toename van taken neemt het belang alleen nog maar toe. Met ingang van 1 januari 2015 treedt Koggenland toe tot SSC DeSom. Borging van kwaliteit en vermindering van kwetsbaarheid zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Door samenwerking bereiken we ook minder meerkosten voor onze ICT-omgeving.

Burgerzaken

Op 18 maart 2015 worden de verkiezingen voor de Provinciale Staten gehouden, deze verkiezingen worden gecombineerd met de verkiezingen voor het Waterschap. Over de extra kosten zullen nog nadere berichten volgen.

Verder is de geldigheid van reisdocumenten, afgegeven aan meerderjarigen, vanaf maart 2014 verlengd naar tien jaar. Dit zal na het jaar 2018 van invloed zijn op de legesinkomsten.

Algemene dekkingsmiddelen

We zien een verdere terugloop van inkomsten van de gemeente (gemeentefonds, grondverkoop) en een toename van de kosten (bijstand, schuldsanering, kwijtscheldingen belastingen en rente geldleningen), waardoor de druk op de financiële positie van de gemeente Koggenland toeneemt.

In de aanbestedingsbrief wordt hier uiteraard nader op ingegaan.

Openbare orde en veiligheid

De basisbrandweertaken worden vanaf 1 januari 2015 vanuit de Veiligheidsregio NHN aangestuurd. Dat betekent dat de gemeentelijke brandweer ophoudt te bestaan. De taken van de gemeentelijke brandweer worden overgeheveld naar de Veiligheidsregio NHN, conform de Wet Veiligheidsregio's.

Helaas gaat de regionalisering gepaard met een forse toename van de kosten. Binnen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio wordt nog discussie over een variant voor die meerkosten. Vooralsnog gaan wij uit van een verdeelsleutel gebaseerd op de OOV-component overeenkomstig uw zienswijze. Dit leidt tot € 280.000 aan meerkosten.

Beleidsveld Algemene dekkingsmiddelen

Achtergrond / ontwikkelingen

De gemeente heeft te maken met een financieel onzekere toekomst als gevolg van rijksbezuinigingen, taakdecentralisaties in het sociale domein, tegenvallende inkomsten uit grondverkoop. Om de begroting sluitend te houden is het noodzakelijk dat er tijdig politieke keuzes gemaakt worden om de financiële positie van de gemeente gezond te houden.

Wat willen we?

Door tijdig politieke keuzes te maken dragen we zorg voor een sluitende begroting en meerjarenperspectief tegen een zo laag mogelijke lastendruk voor de inwoners.

SPEERPUNT

Terugdringen begrotingstekort, wegwerken door bezuinigingen.

Doelstelling komend jaar

Sluitende begroting en meerjarenperspectief.

Doelstelling huidig jaar

Sluitende begroting en meerjarenperspectief.

Realisatie voorgaand jaar

Begroting 2014 was sluitend en het rekeningresultaat 2013 voor de algemene dienst bedroeg afgerond € 600.000.

Wat gaan we doen?

Bezuinigingsmaatregelen in beeld brengen en keuzes maken om het tekort terug te dringen.

Invloed gemeente

Veel. We hebben wel te maken met de Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur voor wat betreft de afbouw van subsidies.

Randvoorwaarden en risico's

Politieke consensus over de te nemen maatregelen, aanvullende rijksmaatregelen, economische ontwikkelingen.

SPEERPUNT

Kostendeekkende tarieven voor de leges.

Doelstelling komend jaar

Onderzoek naar de kostendekking van de begraafrechten/grafrechten en een voorstel tot aanpassing van de tarieven voor 2016.

Doelstelling huidig jaar

Niet van toepassing

Realisatie voorgaand jaar

Niet van toepassing

Wat gaan we doen?

Er wordt onderzoek gedaan naar de kostendekking van de tarieven voor begraven. De resultaten worden uitgewerkt in een voorstel.

Invloed gemeente

Veel.

Randvoorwaarden en risico's

We mogen geen winst maken, de tarieven zijn maximaal kostendekkend op begrotingsbasis.

Beleidsveld Openbare orde en veiligheid

Achtergrond / ontwikkelingen

De veiligheid in de gemeente benaderen we door een gerichte en zoveel mogelijke integrale aanpak met onze partners van de sociale en fysieke veiligheidsaspecten. Dit pakken we aan via een viertal taken. Deze taken hebben invloed op de veiligheid en veiligheidsbeleving van onze inwoners. Per taak ziet u hieronder de beleidsdocumenten/ontwikkelingen die richting geven aan een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners:

1. Openbare Orde en Veiligheid:

- Lokaal Integraal Veiligheidsplan 2012-2015
(met de programma's Veilige Woon- en Leefomgeving, Bedrijvigheid en Veiligheid, Jeugd en Veiligheid, Fysieke Veiligheid en Integriteit en Veiligheid)

2. Brandweer:

- Begroting Veiligheidsregio NHN, programma Brandweer

3 Ambulancezorg:

- Begroting Veiligheidsregio NHN, programma Ambulancezorg

4. Politie:

- Integraal meerjarenbeleidsplan 2015-2018, Samen aan zet voor een veiliger Noord-Holland

Veiligheidsregio NHN

Wij zijn deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VR NHN). Doel van de gemeenschappelijk regeling is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. Bij de VR NHN zijn ondergebracht: meldkamer, GHOR, brandweer, veiligheidsbureau en veiligheidshuis.

Basisbrandweertaken

Ook de basisbrandweertaken worden vanaf 1 januari 2015 vanuit de Veiligheidsregio NHN aangestuurd. Dat betekent dat de gemeentelijke brandweer dan ophoudt te bestaan. De taken van de gemeentelijke brandweer worden overgeheveld naar de veiligheidsregio NHN, conform de Wet Veiligheidsregio's. Het gezag blijft berusten bij de burgemeester. De vrijwillige brandweer blijft bestaan. Koggenland wordt gedekt vanuit vier brandweerposten.

Sturing

U kunt bij de planning & control cyclus van de Veiligheidsregio NHN sturen op de doelen en resultaten van de veiligheidsregio via onze deelname in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN. De planning & control cyclus omvat de begroting, tussenrapportages en de jaarrekening. Deze beleidsdocumenten worden door de Veiligheidsregio NHN aan ons aangeboden. Wij kunnen via onze bestuurlijk portefeuillehouder in het algemeen bestuur invloed uitoefenen op deze documenten. De Veiligheidsregio NHN is primair verantwoordelijk voor de het realiseren van de doelen binnen de gestelde kaders door het algemeen bestuur. Via de beleidsdocumenten kan het algemeen bestuur (bij)sturing geven aan de Veiligheidsregio NHN.

Wat willen we?

Een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners.

SPEERPUNT

1. Vermindering van de high-impact criminaliteit en overlast.
2. Evaluatie inzet casemanager overlast.

Doelstelling komend jaar

- 90% van onze inwoners voelt zich veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2014).
- 99% van onze inwoners voelt zich vaak veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2014).
- 69 woninginbraken (is 20% daling woninginbraken t.o.v. 2013)
- 36 bedrijfsinbraken (is 20% daling bedrijfsinbraken t.o.v. 2013)
- Kaders stellen aan de beleidsprogramma's Brandweer en Ambulancezorg binnen de begroting 2015 van de Veiligheidsregio NHN.

Doelstelling huidig jaar

- 89% van onze inwoners voelt zich wel veilig in de eigen buurt (bron Veiligheidsmonitor 2012).
- 99% van onze inwoners voelt zich vaak veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2012).
- 73 woninginbraken (is 15% daling woninginbraken t.o.v. 2013)
- 38 bedrijfsinbraken (is 15% daling bedrijfsinbraken t.o.v. 2013)

Realisatie voorgaand jaar

- 89% van onze inwoners voelt zich veilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2012).
- 99% van onze inwoners voelt zich vaak onveilig in de eigen buurt (bron: Veiligheidsmonitor 2012).
- 86 woninginbraken (bron cijfers politie)
- 45 bedrijfsinbraken (bron cijfers politie)

Wat gaan we doen?

1. Uitvoering geven aan het Lokaal Integraal Veiligheidsplan 2012-2015 en het Handhavingsplan.
2. Strenge aanpak invoeren op overlast door integrale aanpak met CJG en Veiligheidshuis Noord-Holland Noord.
3. Uitvoering geven aan de beleidsprogramma's Brandweer en Ambulancezorg binnen de kaders gesteld in de begroting 2015 van de Veiligheidsregio NHN met als doel:
 - Waarborgen bestaande adequate hulpverlening bij brand en andere calamiteiten met als doel het bieden van veiligheid en bescherming aan mens en dier, goederen en milieu. Uitgangspunt is: de brandweer voldoet aan de zorgnormen, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's.
 - Goede, snelle en efficiënte beroepsmatige ambulancezorg om een patiënt (binnen onze gemeente/de Veiligheidsregio NHN) binnen het kader van zijn aandoening of letsel hulp te verlenen en waar nodig te vervoeren met inachtneming van datgene wat op grond van algemene beschikbare medische en verpleegkundige kennis vereist is, dan wel de patiënt te verwijzen naar een andere zorgverlener.
4. Lokaal Integraal Veiligheidsplan 2016-2018 opstellen.
5. Alert op ontwikkelingen motorclubs.
6. Inzet op voorkomen alcohol gebruik jeugdigen. Opzet van programma Zuipen is voor losers.

Invloed gemeente

Ja, maar beperkt. We sturen op de uitvoering van het Lokaal Integraal Veiligheidsplan, hebben nauwe contacten met de politie en houden ook regionaal de veiligheidsontwikkelingen in de gaten. Toch kunnen we niet volledige invloed hebben op het verbeteren van de sociale veiligheid en verminderen van de criminaliteit en overlast vanwege externe factoren die dat beïnvloeden.

Realisatie van de programma's Brandweer en Ambulancezorg ligt primair bij de Veiligheidsregio NHN. De Veiligheidsregio NHN legt door middel van (tussen)rapportages verantwoording af aan de gemeenten. Aan de hand van deze rapportages kan bijsturing door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN plaatsvinden. Onze invloed is mede afhankelijk van consensus binnen het algemeen bestuur.

Randvoorwaarden en risico's

1. Deelname van partners (o.a. politie, woningbedrijven en zorgpartners) binnen ons Veiligheidsbeleid.
2. Tweejaarlijkse deelname aan de Veiligheidsmonitor.
3. Inzetbaarheid van de politie.
4. (Tussen)rapportages Veiligheidsregio NHN geënt op de in de begroting van de VR NHN vastgestelde kaders.

Wat gaat het kosten?

Nieuw beleid / investeringen 2015	Bedrag investering:	Toelichting	Lasten nieuw beleid 2015		Totaal lasten nieuw beleid	Meerjarenbegroting 2016	Meerjarenbegroting 2017	Meerjarenbegroting 2018
			Structureel	Incidenteel				
Investeringen cfm overzicht	€ 609.000	waarvan € 50.000 t.l.v. reserves	€ 111.800	€ 50.000	€ 111.800	€ 168.400	€ 214.400	€ 262.400
	€ 609.000		€ 111.800	€ 50.000	€ 111.800	€ 168.400	€ 214.400	€ 262.400

Beleidsvelden		Jaarrekening 2013	Bestaand beleid 2014	Nieuw beleid 2015		Begroting 2015	Meerjarenbegroting 2016	Meerjarenbegroting 2017	Meerjarenbegroting 2018
				Structureel	Incidenteel				
Algemene dekkingsmiddelen Bedrijfsvoering Bestuur Burgerzaken Openbare orde & veiligheid	Lasten:								
		€ 4.571.061	€ 2.120.110			€ 3.039.673	€ 1.168.970	€ 1.207.379	€ 1.306.345
		€ 18.270.433	€ 18.636.665	€ 111.800	€ 50.000	€ 16.715.308	€ 16.427.259	€ 16.287.719	€ 16.275.122
		€ 2.624.499	€ 2.691.098			€ 470.000	€ 465.000	€ 465.000	€ 465.000
		€ 674.389	€ 810.386			€ 212.601	€ 187.351	€ 187.351	€ 187.351
	€ 1.903.917	€ 2.334.110			€ 1.641.862	€ 1.638.492	€ 1.611.422	€ 1.553.626	
	Totaal lasten:	€ 28.044.299	€ 26.592.369	€ 111.800	€ 50.000	€ 22.079.444	€ 19.887.072	€ 19.758.871	€ 19.787.444
Algemene dekkingsmiddelen Bedrijfsvoering Bestuur Burgerzaken Openbare orde & veiligheid	Baten:								
		€ 30.656.771-	€ 28.281.339-		€ 275.000-	€ 34.607.047-	€ 32.231.330-	€ 31.965.482-	€ 31.581.693-
		€ 18.270.433-	€ 18.636.665-			€ 5.479.532-	€ 5.396.731-	€ 5.277.794-	€ 5.219.935-
		€ 146.140-	€ 39.800-			€ 46.019-	€ 46.019-	€ 46.019-	€ 46.019-
		€ 338.456-	€ 372.500-			€ 370.000-	€ 370.000-	€ 370.000-	€ 370.000-
	€ 139.163-	€ 194.800-			€ 600-	€ 600-	€ 600-	€ 600-	
	Totaal baten:	€ 49.550.963-	€ 47.525.104-	€ -	€ 275.000-	€ 40.503.198-	€ 38.044.680-	€ 37.659.895-	€ 37.218.247-
SALDO PROGRAMMA		€ 21.506.664-	€ 20.932.735-	€ 111.800	€ 225.000-	€ 18.423.754-	€ 18.157.608-	€ 17.901.024-	€ 17.430.803-

Financiële toelichting Programma Dienstverlening en Bestuur

De opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2014 binnen dit programma zijn:

Investerings:

Uitvoering I&A: € 559.000

Samenwerking KOM (Koggenland, Opmeer, Medemblik): € 50.000

Beleidsveld algemene dekkingsmiddelen:

- ⇒ Bezuiniging onderhoud kapitaalgoederen € 100.000 zit niet meer als stelpost in de begroting 2015.
- ⇒ We ontvangen meer geld vanuit de algemene uitkering (conform meicirculaire 2014). Dit bestaat uit:
 - Sociaal domein € 7.860.000
 - korting op algemene uitkering t.o.v. van begroting 2014 € 1.640.000
- ⇒ opbrengst verkoop aandelen NUON € 1.895.000 (opgenomen als dotatie aan reserves)
- ⇒ nadelig rente resultaat ten opzichte van 2014 € 150.000.
- ⇒ Opbrengst van € 275.000 zijn investeringen, waarvan de dekking uit de reserves komt

Bedrijfsvoering:

- ⇒ Uren grondbedrijf en kapitaalwerken zijn niet toegerekend in de begroting 2015 € 500.000
- ⇒ Minder uren toegerekend aan woningbedrijf en riolering € 72.000
- ⇒ Autonome ontwikkelingen loonkosten (w.o. premie aanpassingen) € 440.000
- ⇒ Afname van afschrijvingslasten € 240.000

Openbare orde en veiligheid:

- ⇒ Brandweer, deelname veiligheidsregio op basis van het OOV model € 280.000.

Programma Welzijn en Zorg

Doelstelling / Missie

Inwoners van Koggenland zijn zelfredzaam en participeren –naar vermogen- in onze samenleving. Onze jeugd en jongeren ontwikkelen zich binnen hun kunnen zo breed mogelijk. Onze ouderen kunnen - wanneer de eigen mogelijkheden onvoldoende zijn- rekenen op ondersteuning. Waar de eigen mogelijkheden en de sociale omgeving niet toereikend zijn, bieden wij een (tijdelijk) vangnet, gericht op maatwerk.

Dit beleidsprogramma heeft raakvlakken met diverse andere beleidsterreinen zoals veiligheid, wonen en openbare ruimte (leefomgeving).

Beleidsvelden:

Het programma Welzijn & Zorg bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Inkomensvoorzieningen
- Jeugd (0-23 jaar)
- Sport, recreatie en sportaccommodaties
- Zorg en voorzieningen
- Kunst, cultuur en ontwikkeling

Voor het beleidsveld “kunst, cultuur en ontwikkeling” zijn voor het jaar 2015 geen speerpunten dan wel nieuwe beleid gedefinieerd. In het bestaande beheer zijn geen nieuwe ontwikkelingen voorzien. Het beleidsveld is dan ook niet verder uitgewerkt. Uiteraard zijn de lasten en baten van het beleidsveld wel opgenomen in het financiële overzicht van het programma.

Algemene ontwikkelingen:

Binnen het sociaal domein vindt een transformatie plaats. Nieuwe wetgeving, decentralisaties en verminderde budgetten vragen om een andere aanpak. De gemeente Koggenland werkt in de regio West-Friesland en daarbuiten, intensief samen om de (maatschappelijke) dienstverlening aan onze inwoners verder te verbeteren.

Kern is een nieuwe verhouding tussen overheid, maatschappelijke organisaties en inwoners, waar ondersteuning pas in beeld komt als men zelf, de familieleden of de directe omgeving geen kansen daartoe bieden (Wet maatschappelijke ondersteuning). Dit laatste is niet gemakkelijk en zeker niet voor iedere inwoner mogelijk. Daar waar nodig biedt de gemeente daarom (tijdelijk) een vangnet. Gezien de kortingen in de budgetten vanaf 2015 en volgende jaren ligt hier een forse opdracht, die we samen met onze (maatschappelijke) partners zullen oppakken. Een Monitor Sociaal Domein biedt hierbij hulp, zodat wij tijdig effecten helder in beeld kunnen krijgen.

Zorgteam Koggenland

Belangrijke pijler achter onze dienstverlening is het loket Zorg en Welzijn en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Beiden zijn het hart van onze dienstverlening. Deze vormen we momenteel om naar een Zorgteam Koggenland volgens de nieuwe wettelijke eisen. Daarin zijn alle professionals actief om informatie, passende zorg en ondersteuning te bieden voor onze inwoners. In het Zorgteam werken we nauw samen met zorgaanbieders, huisartsen en zorgverzekeraars.

Voor onze dienstverlening op het gebied van werk en inkomen (Participatiewet) zijn wij onderdeel van de WerkSaam West-Friesland. Schuldhulpverlening en bijzondere bijstand blijven wij zelf bieden, ook daarin streven we naar maatwerk.

Het aantal ouderen neemt de komende jaren aanzienlijk toe. Dit heeft zijn invloed op dit beleidsprogramma.

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen

Achtergrond / ontwikkelingen

Op 1 januari 2015 gaat de nieuwe Participatiewet in. Deze wet vervangt de huidige Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW), Wet Werk en Bijstand (WWB) en een deel van de Wet arbeidsongeschiktheid jonggehandicapten (Wajong). De Participatiewet zal worden uitgevoerd door de 7 West-Friese gemeenten en het SW-bedrijf Op/maat in de nieuw te vormen Werkorganisatie "WerkSaam" op de onderdelen inkomensvoorziening, re-integratie en werkgeversdienstverlening. Het beleidsplan Participatie wordt eind 2014 aan alle 7 gemeenteraden aangeboden. De beleidskaders kunnen daarmee worden vastgesteld.

De onderdelen bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en het Koggenfonds worden uitgevoerd bij ons Zorgteam.

Wat willen we?

Onze inwoners stimuleren te participeren in de maatschappij en waar nodig ondersteunen op het gebied van werk en inkomen.

Participatiewet

Een basisinkomen verstrekken aan inwoners die het nodig hebben, waarbij de verdien capaciteit volledig wordt benut. Dit wordt gerealiseerd door middel van uitvoering van het beleidsplan participatiewet door de werkorganisatie.

Bijzondere bijstand/Koggenfonds

Financiële ondersteuning bieden aan inwoners zodat zij kunnen participeren in de maatschappij. Via de beleidsregels bijzondere bijstand en de nota Koggenfonds.

Schuldhulpverlening

Voorkomen dat inwoners in de schulden geraken dan wel ze ondersteuning bieden de schuldproblematiek op te lossen. Via de huidige beleidsplannen schuldhulpverlening.

SPEERPUNT

Beleidsplan Participatiewet vaststellen en uitvoeren door WerkSaam West-Friesland
Nieuw beleidsplan bijzondere bijstand uitvoeren
Koggenfonds betrekken in de kerntakendiscussie

Doelstelling komend jaar

Werkervaringsplaatsen/werkplekken voor uitkeringsgerechtigden vermeerderen met 5%
Aantal uitkeringsgerechtigden verminderen met 5%
Inzetten op handhaving en fraudebestrijding (in ontwikkeling in nieuwe werkorganisatie)
Contracteren van 10 potentiële werkgevers per jaar

Doelstelling huidig jaar

Oprichten WerkSaam West-Friesland

Realisatie voorgaand jaar

Niet van toepassing

Wat gaan we doen?

Uitvoering geven aan de beleidsplannen
Inzetten op handhaving en fraudebestrijding
Informatievoorziening/nieuwsbrieven voor doelgroepen
Inzetten vrijwilligers voor administratieve ondersteuning
Deelname aan werkgeversservicepunt

Invloed gemeente

Beperkt voor alle onderdelen. Invloed is afhankelijk van de medewerking van onze inwoners, werkgevers en de sociaal-economische ontwikkelingen.

Randvoorwaarden en risico's

Participatiewet: door de regionale uitvoering dient er een koppeling te zijn met het Zorgteam zodat de hulpverlening integraal kan worden aangepakt via het principe "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur" (1G1P1R). Hiervoor zal vanuit de WerkSaam West-Friesland de casemanager worden ingezet om deel te nemen aan het 1G1P1R overleg.

Beleidsveld Jeugd 0-23 jaar

Achtergrond / ontwikkelingen

Kinderen zijn kwetsbaar en zeker in de eerste levensfase afhankelijk van hun omgeving. Om die reden is er een ondersteuningsaanbod voor het kind en het gezin waarin het opgroeit wanneer de balans verstoord dreigt te raken. Een goede samenwerking met aan de ene kant de vindplaatsen (consultatiebureaus / jeugdgezondheidszorg, peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, jongerenwerk, basis en voortgezet onderwijs) en aan de andere kant de (zorg)instellingen is hierbij noodzakelijk.

De gemeente krijgt de komende tijd te maken met verschillende transities binnen het Sociale Domein waaronder transitie jeugdzorg (invoering per 1 januari 2015) en passend onderwijs (invoering 1 augustus 2014). Bij het vormgeven van deze transities zijn het Loket Zorg en Welzijn/Centrum Jeugd en Gezin Koggenland (CJG) > Zorgteam Koggenland < de basis.

Op grond van de Wet Publieke gezondheid heeft de gemeente een aantal wettelijke taken op het gebied van de gezondheidszorg. Deze zijn grotendeels ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling bij de GGD Hollands Noorden (onderdeel opgenomen bij beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning).

Met ingang van 1 januari 2015 worden de scholen binnen het primair onderwijs zelf verantwoordelijk voor het onderhoud aan de buitenzijde van de schoolgebouwen. De middelen die de gemeenten ontving voor het buitenonderhoud van schoolgebouwen, wordt uit het Gemeentefonds gelicht en structureel toegevoegd aan de lumpsum voor de schoolbesturen. Eind 2014 komt er meer duidelijkheid over de wijze waarop de decentralisatie vorm krijgt.

Wat willen we?

Ieder kind groeit in goede gezondheid op en groeit op in een veilige omgeving. Ieder kind is goed voorbereid op de basisschool. Ieder leerplichtig kind kan rekenen op passend onderwijs met als doel het behalen van een kwalificatie (minstens havo of mbo-diploma) om vervolgens door te stromen naar een vervolgopleiding en/of werk. Ouders/verzorgers in staat stellen in hun kinderen op te voeden. Optimaliseren van voorzieningenniveau ten behoeve van het jongerenwerk verminderen en voorkomen van ernstige opvoed- en opgroei problemen bij het kind.

SPEERPUNT

Preventie - ouders/verzorgers ondersteunen en versterken zelfredzaamheid van ouders ten aanzien van opvoeding

Doelstelling komend jaar

15% bereik ouders informatieavonden
Gebruik zorg Zorgteam Koggenland 240 cliënten
Gebruik specialistische zorg/Jeugdbescherming en Jeugdreclassering 60 cliënten
Gebruik AMHK (Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling 95 cliënten
Realiseren van adequate voorziening ten behoeve van het jongerenwerk

Doelstelling huidig jaar

12% bereik ouders informatieavonden

Realisatie voorgaand jaar

Niet van toepassing

Wat gaan we doen?

Verzending groeigidsen en organisatie opvoedinformatieavonden voor ouders
Organisatie informatieavonden voor jongeren
CJG-website
Promoten van ondersteuningsaanbod
Uitbreiding activiteiten jongerenwerk

Invloed gemeente

Ja, beperkt, afhankelijk van ouders/verzorgers en jongeren

Randvoorwaarden en risico's

Ouders/verzorgers zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding. Ondanks alle inspanningen kan het zijn dat ouders/verzorgers niet worden bereikt en opvoedproblemen blijven bestaan. Voor de uitbreiding jongerenwerk zal gekeken worden naar passende voorzieningen.

SPEERPUNT

Versterken van de signaleringsfunctie en vergroten van het bereik van de vindplaatsen binnen het CJG door middel van vroeg- en voorschoolse educatie.

Doelstelling komend jaar

80% bereik van de voorschoolse voorzieningen

Doelstelling huidig jaar

70% bereik van de voorschoolse voorzieningen

Realisatie voorgaand jaar

Bereik van de voorschoolse voorzieningen is 75%

Wat gaan we doen?

Structurele overleggen met de vindplaatsen
Scholing/deskundigheidsbevordering op het gebied van signaleren

Invloed gemeente

Ja, beperkt, afhankelijk van ouders/verzorgers en vindplaatsen.

Randvoorwaarden en risico's

Het jongerenwerk en peuterspeelzaalwerk dusdanig financieel ondersteunen d.m.v. subsidieverlening dat zij hun taken adequaat kunnen uitvoeren.

Een goede samenwerking met alle partners is noodzakelijk. De vertraging op landelijk gebied met betrekking tot de vroeg- en voorschoolse educatie heeft invloed op de voortgang.

Beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties

Achtergrond / ontwikkelingen

Zwembaden

De beide zwembaden, het buitenbad "Buitenmeere" in Obdam en het binnenbad "Koggenbad" in De Goorn, werken nauw samen. Door deze samenwerking worden er verbindingen gelegd tussen deze voorzieningen en profiteren ze van elkaars sterke punten. Beide baden werken volgens een actueel bedrijfsplan waarin duidelijke doestellingen over veiligheid, benutting, bezetting en de financiële kaders zijn opgenomen. De exploitatie is gehouden aan de wettelijke eisen van de WHVBZ (Wet Hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden). In 2015 wordt deze vervangen door de nieuwe zwemwaterwet.

Sporthal en gymzalen

De Koggenhal en vijf gymzalen zijn eigendom van de gemeente. Benutting, bezetting en exploitatie vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de beheerder binnensportaccommodaties. De gymzaal in Zuidermeer is geen eigendom van de gemeente, de inventaris wel. De locaties moeten voldoen aan de normeringen van de sportbonden. Voor het schoolgebruik zijn de voorwaarden van het ministerie van Onderwijs leidend.

Buitensportaccommodaties

Voor de buitensportaccommodaties is het huidige accommodatiebeleid van toepassing. In 2015 wordt het accommodatiebeleid tegen het licht gehouden.

Sportparticipatie

Circa 78% van onze inwoners is lid van een sportvereniging. Regionaal ligt dit op 72% en landelijk op 65%. De sportparticipatie is dus hoog. Gezien de ontgroening/vergroening is het niet reëel dat sportparticipatie zal toenemen. Stabilisatie van sportdeelname willen wij bereiken door het in stand houden van de huidige accommodaties. Daardoor blijft het mogelijk om deel te nemen.

Wat willen we?

Het aanbod aan sportieve en recreatieve voorzieningen, dat past binnen het beleid van de gemeente of aansluit bij de initiatieven, wensen en behoeften van de inwoners of ondernemers, faciliteren en stimuleren.

SPEERPUNT

Ontwikkelen accommodatiebeleid met als kernwaarden:

- iedere vereniging / stichting kan meedoen
- sober maar doelmatig

en vaststellen door de raad.

Doelstelling komend jaar

Zorgen voor het in stand houden en waar mogelijk verbeteren van de deelname aan sport.

Doelstelling huidig jaar

Geen

Wat gaan we doen?

Verenigingen ondersteunen bij ledenwerfacties / slimme combinaties zoeken tussen Wmo en Sport.
Samenwerken met verenigingen, bijvoorbeeld in het kader van opleidingen en veiligheid.

Invloed gemeente

Ja, beperkt

Randvoorwaarden en risico's

Actieve verenigingen
Goed zwembad- en sporthalbeheer
Demografische ontwikkelingen (dalend aantal geboortes en toename aantal ouderen)
Dalende ledenaantallen bij sportverenigingen
Een adequaat accommodatiebeleid

Beleidsveld Zorg en voorzieningen

Achtergrond / ontwikkelingen

Binnen de afdeling wordt vormgegeven aan vier transities: jeugdzorg, AWBZ/Wmo, Participatiewet en passend onderwijs. Inzet is vorm te geven aan de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015. Deze is gericht op integrale dienstverlening, met de inwoner als uitgangspunt. Doel is te zorgen voor maatwerk: kwalitatief goede zorg en ondersteuning, waarbij de inwoner die daar en zijn omgeving niet zelf toe in staat is kan rekenen op een (tijdelijk) vangnet.

Op grond van de Wet Publieke Gezondheidszorg heeft de gemeente een aantal wettelijke taken. Die zijn grotendeels ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling bij GGD Hollands Noorden. Bovendien dient de gemeente iedere vier jaar een nota lokaal gezondheidsbeleid op te stellen. Deze is medio 2013 vastgesteld. Op basis van een uitvoeringsprogramma stelt de gemeente haar prioriteiten op de terreinen weerbaarheid en bewegen. Deze zijn gesteld op basis van het gezondheidsprofiel (GGD, 2011). Het profiel sluit aan bij de Monitor Sociaal Domein.

Wat willen we?

Bevorderen dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam zijn, zo weinig mogelijk gezondheidsproblemen ervaren en naar vermogen actief participeren aan de samenleving.

SPEERPUNT

Door ontwikkelen van het Zorgteam vanuit één proces

Doelstelling komend jaar

Bekendheid zorgteam (nulmeting volgt in 2015)
Tevredenheid over hulpverleningstrajecten (nulmeting volgt in 2015)
Sociaal maatschappelijke inzet (nulmeting volgt in 2015)

Doelstelling huidig jaar

Loket Zorg & Welzijn en CJG Koggenland omvormen/door ontwikkelen tot Zorgteam Koggenland.

Realisatie voorgaand jaar

Niet van toepassing

Wat gaan we doen?

Waar nodig hulp en ondersteuning bieden aan onze inwoners
Zorgen voor een goede informatievoorziening over hulp en ondersteuningsmogelijkheden
Voortzetten (structureel) overleg met (zorg)instellingen binnen het Zorgteam
Verfijnen samenwerkingsafspraken met betrokken (zorg)instellingen
Implementatie informatie-/registratiesysteem
Uitvoering geven aan het communicatieplan Zorgteam 2015

Invloed gemeente

Ja, beperkt. Invloed afhankelijk van medewerking en individuele omstandigheden (gezondheid) van onze inwoners

Randvoorwaarden en risico's

De invulling van dit beleidsveld vereist een goede regionale afstemming. De individuele aanspraak op zorg blijft persoonlijk en afhankelijk van (ervaren) gezondheid/zelfredzaamheid.

SPEERPUNT

Effectiever benutten van het potentieel aan vrijwilligers

Doelstelling komend jaar

Vrijwilligers actief benaderen
Passende training verzorgen, gericht op vergroting professionaliteit/netwerkversterking
25% mantelzorg, 81% burenhulp en 63% vrijwilligerswerk. Dat betekent een inzet op 2% verhoging ten opzichte van 2014 nulmeting. *

Meer mantelzorgers in beeld/betere koppeling formele en informele zorg

* -> Bij Mantelzorg altijd sprake van een persoonlijke relatie, bij burenhulp mensen uit directe woonomgeving en vrijwilligerswerk overig vrijwillige hulp/zorg.

Doelstelling huidig jaar

Dienstverlening aan vrijwilligers en mantelzorgers uitbreiden / meer bekendheid geven
Oprichting Kennisplatform mantelzorg West-Friesland (netwerk gericht op creëren van een sluitende keten rondom mantelzorgers)

Realisatie voorgaand jaar

N.v.t.

Wat gaan we doen?

Ondersteuning bieden aan vrijwilligers/mantelzorgers, in samenwerking met o.a. De West-Friese Uitdaging en Kennisplatform Mantelzorg West-Friesland.

Invloed gemeente

Ja, maar beperkt, afhankelijk van individuele vrijwilligers/mantelzorgers

Randvoorwaarden en risico's

West-Friese mentaliteit maakt dat vrijwilligers / mantelzorgers zich pas veelal melden na(dreigende) overbelasting. Nadrukkelijk wordt vanuit Zorgteam bij signalenactie ondernomen.

SPEERPUNT

Invoering Nieuwe Wmo 2015:
Uitvoering geven aan de gemaakte keuzes met betrekking tot de Wmo
Informereren van de inwoners, bewust maken van het inzetten van de eigen kracht

Doelstelling komend jaar

Organisatie gereed maken om Wmo 2015 te kunnen uitvoeren
Integrale samenwerking binnen Zorgteam verder uitbouwen
Communicatieplan Koggenland voor elkaar uitvoeren

Doelstelling huidig jaar

Beleidsplan sociaal domein en verordening Wmo 2015 opstellen
Communicatieplan Koggenland voor elkaar opstellen en uitvoeren

Realisatie voorgaand jaar

n.v.t.

Wat gaan we doen?

Doorontwikkelen van de methodiek & "keukentafelgesprekken"
Klanttevredenheid van 7,9 prolongeren
Uitvoering geven aan de Wmo verordening

Invloed gemeente

Ja, beperkt, afhankelijk van de medewerking van de inwoners

Randvoorwaarden en risico's

Wmo 2015 is een open einde regeling, bij toename van aanvragen kan sprake zijn van budgetoverschrijding. Tevens zal het beroep op mantelzorgers/vrijwilligers toenemen, waarbij onvoldoende in beeld is of deze ruimte bestaat. Tot slot is er het risico van onvoldoende expertise in Zorgteam vanwege nieuwe taken.

Wat gaat het kosten?

Nieuw beleid / investeringen 2015	Bedrag investering:	Toelichting	Lasten nieuw beleid 2015		Totaal lasten nieuw beleid	Meerjarenbegroting 2016	Meerjarenbegroting 2017	Meerjarenbegroting 2018
			Structureel	Incidenteel				
Investeringen cfm overzicht	€ 180.000	t.l.v. reserves	€ -	€ 180.000	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 180.000		€ -	€ 180.000	€ -	€ -	€ -	€ -

Beleidsvelden		Jaarrekening 2013	Bestaand beleid 2014	Nieuw beleid 2015		Begroting 2015	Meerjarenbegroting 2016	Meerjarenbegroting 2017	Meerjarenbegroting 2018
				Structureel	Incidenteel				
Inkomensvoorzieningen Jeugd 0 - 23 jaar Sport, recreatie en sport-accommodaties Zorg en voorzieningen Kunst, cultuur en ontwikkeling	Lasten:	€ 4.620.875	€ 4.786.989			€ 4.304.736	€ 4.221.237	€ 3.959.130	€ 3.903.451
		€ 3.014.160	€ 3.265.014		€ 180.000	€ 6.319.184	€ 6.234.686	€ 6.081.932	€ 6.107.766
		€ 2.356.494	€ 2.283.040			€ 1.429.085	€ 1.375.053	€ 1.419.237	€ 1.363.539
		€ 3.890.300	€ 4.200.124			€ 5.926.426	€ 5.902.070	€ 5.834.940	€ 5.828.423
		€ 1.092.684	€ 1.691.404			€ 584.664	€ 559.664	€ 559.664	€ 559.665
	Totaal lasten:	€ 14.974.513	€ 16.226.571	€ -	€ 180.000	€ 18.564.095	€ 18.292.710	€ 17.854.903	€ 17.762.844
Inkomensvoorzieningen Jeugd 0 - 23 jaar Sport, recreatie en sport-accommodaties Zorg en voorzieningen Kunst, cultuur en ontwikkeling	Baten:	€ 3.222.849	€ 3.420.455			€ 2.254.260	€ 2.198.773	€ 2.060.035	€ 2.060.035
		€ 47.134	€ 33.500			€ 36.100	€ 36.100	€ 36.100	€ 36.100
		€ 861.174	€ 875.375			€ 866.967	€ 868.330	€ 869.714	€ 871.119
		€ 414.043	€ 406.000			€ 409.250	€ 409.250	€ 409.250	€ 409.250
		€ 177.337	€ 23.400			€ 20.150	€ 20.150	€ 20.150	€ 20.150
	Totaal baten:	€ 4.722.537	€ 4.758.730	€ -	€ -	€ 3.586.727	€ 3.532.603	€ 3.395.249	€ 3.396.654
SALDO PROGRAMMA		€ 10.251.976	€ 11.467.841	€ -	€ 180.000	€ 14.977.368	€ 14.760.107	€ 14.459.654	€ 14.366.190

Financiële toelichting programma Welzijn en Zorg

De opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2014 binnen dit programma zijn:

Investerings:

Onderwijshuisvesting Avenhorn/ De Goorn is niet opgenomen in de begroting. De beslissing over deze investering komt in 2015.

Uitvoering transities: € 130.000

Informatieborden wandelroute netwerk: € 50.000

Overige zaken:

- ⇒ Subsidies subsidieprogramma bezuiniging t.o.v. 2014 € 70.000. (verdeeld over alle beleidsvelden binnen begroting)
- ⇒ Meer achterblijvende kosten met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling Werksaam West Friesland € 100.000. Dit bestaat uit:
 - Lasten inburgering vreemdelingen blijft bij de gemeente € 40.000
 - Minder vrijval van loonkosten € 60.000
- ⇒ WMO lastenvermindering € 100.000 (beleidsveld zorg en voorzieningen)
- ⇒ Vermindering lasten WVG € 230.000 (beleidsveld zorg en voorzieningen)
- ⇒ Sociaal domein uitgaven:
 - AWBZ € 2.306.000 (beleidsveld zorg en voorzieningen)
 - Participatiewet re-integratie € 110.000, dit gaat rechtstreeks naar gemeenschappelijke regeling (beleidsveld inkomensvoorzieningen)
 - WSW € 1.100.000, dit gaat rechtstreeks naar gemeenschappelijke regeling (beleidsveld inkomensvoorzieningen)
 - Jeugd € 4.344.000 (beleidsveld jeugd 0-23 jaar)

We ontvangen voor deze uitgaven een vergoeding in de algemene uitkering. Dit verloopt budgettair neutraal.

Programma Wonen en Ondernemen

Doelstelling / missie

Het zorgen voor de ruimte, veiligheid en kwaliteit om in Koggenland goed te kunnen wonen, werken en recreëren.

Beleidsvelden

Het programma Wonen en Ondernemen bestaat uit de volgende beleidsvelden:

- Omgevingstaken
- Woningbedrijf
- Grondbedrijf
- Openbare ruimte
- Economie en Toerisme
-

Algemene ontwikkelingen

Structuurvisie

Op 12 oktober 2009 is de Structuurvisie 2010-2020 vastgesteld. Naast de gemeentelijke visie op woningbouw, zijn hierin de gewenste ontwikkelingen op het gebied van werken en (recreatie) voorzieningen opgenomen. Ook zijn de belangrijkste ruimtelijke kansen en kwaliteiten benoemd, die als basis voor toekomstige plannen kunnen worden benut.

Regionale samenwerking

Op diverse terreinen werken we met de zeven 7 West-Friese gemeenten samen. Zo zijn er gezamenlijke visies opgesteld of in ontwikkeling (regionale bedrijventerreinvisie, detailhandelsvisie, woonvisie, huisvestingsverordening). Er wordt ook concreet samengewerkt in formele (Regionale Uitvoeringsdienst, Samenwerking VTH-taken (Vergunningen-Toezicht-Handhaving), Recreatieschap, West-Friese Omringdijk en West-Friese waterweken) of informele (Samenwerking afvalwaterketen) verbanden.

Op het gebied van economie en toerisme is er bovendien samenwerking op grotere schaal met meer gemeenten en de provincie in het REON (regionaal economisch overleg Noord-Holland Noord), waarbij het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) als uitvoeringsorganisatie optreedt.

Om de samenwerking gericht te laten verlopen en de regio herkenbaar neer te zetten, werken de West-Friese gemeenten aan het idee een gezamenlijke Structuurschets op te stellen. Een dergelijke visie helpt om projecten en ontwikkelingen bij het Rijk en Provincie onder de aandacht te brengen. Daarnaast is de visie basis voor de inzet van bredere samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven, zorg en onderwijs in Noord-Holland Noord (Leisure Board, Agri Board, Energy Board, Holland Health en Maritime Campus).

Woningmarkt

De afgelopen jaren is het tempo in het woningbouwprogramma zoals beoogd in de gemeentelijke Structuurvisie, aangepast aan de afnemende woningvraag. Sinds 2014 zijn er eerste lichtpuntjes voor een zich herstellende woningmarkt in 2015. Met nog een fors aantal in de bestaande woningvoorraad te koop staande woningen, leidt dit herstel nog niet tot een grote vraag naar nieuwbouw. Wel maakt dit herstel het mogelijk om

projecten als de eerste fase van Buitenplaats en appartementen in Hensbroek in ontwikkeling te brengen.

Voor de nabije toekomst houden we rekening met een voorzichtig doorzettend herstel van de woningmarkt. Dit betekent dat we blijven inzetten op kleinschalige - gefaseerde - ontwikkeling, waarbij extra aandacht is voor het bouwen van woningtypen waar vraag voor is.

Achtergrond / ontwikkelingen

Woningmarkt

Vanwege de slechte woningmarkt wordt de doelstelling om 50 nieuwe woningen in 2014 zeker niet gehaald. Een eerste kentering lijkt in zicht, maar de verwachting is dat ook 2015 de afzet en bouw van nieuwbouwwoningen onder druk staan. Vanwege de start van plan Buitenplaats in de Goorn en de realisatie van enkele particuliere projecten, is wel de verwachting dat in 2015 weer 50 woningen opgeleverd kunnen worden.

Voor Obdam werkt het faillissement van de ontwikkelaar van Polderweijde vertragend. Er is vanuit de curator nog geen enkel zicht op verdere ontwikkeling. Hierdoor vertraagd ook de planuitwerking voor Tuindersweijde.

Bedrijventerrein

Uiteraard is de economische situatie ook debet aan een vertraagde uitgifte van bedrijfskavels. Dit is te merken in de projecten Vredemaker Oost en Hofland.

Uit provinciaal onderzoek blijkt ook een regionaal sterke terugval in behoefte aan bedrijventerrein. Onbekend is of dit bij de provincie leidt tot heroverweging in het tempo van ontwikkeling van (regionale) bedrijventerreinen.

Provinciale en regionale woonvisie

In 2011 is de regionale Woonvisie West-Friesland vastgesteld, met de afspraak om alle woningbouwplannen voor elkaar inzichtelijk te maken en jaarlijks te monitoren en te evalueren. Deze visie wordt regionaal ook benut om gezamenlijk het beleid van de provincie te beïnvloeden.

Een belangrijk instrument voor de provincie is dat zij woningbouw buiten bestaand bebouwd gebied op grond van de provinciale Verordening Structuurvisie en haar Woonvisie, kan tegen houden. Voor Koggenland geldt dat vrijwel alle nieuwbouw buiten bestaand bebouwd gebied ligt, zodat de provincie voor bijna ieder bouwplan goedkeuring moet geven.

Op dit moment werkt de provincie daarnaast aan het project "Vraaggestuurd bouwen" waarmee zij sturing probeert te geven aan de omvang en kwaliteit van de diverse bouwplannen in de gehele provincie.

Duurzaamheid

Op 23 juni 2014 is bij de behandeling van de Kadernota 2015 een amendement aangenomen om geen extra stap

op het gebied van duurzaamheid te zetten en te stoppen met nieuw te verstrekken duurzaamheidsleningen. Het beleidsplan "Duurzame ontwikkeling in een groene gemeente" blijft richtingbepalend. Koggenland wil doelstellingen realiseren door te blijven inzetten op duurzame en energiebesparende maatregelen die binnen de gemeentegrenzen vallen. Daarbij ligt het accent op de bestaande bouw en de ontwikkeling van bijvoorbeeld zonneweiden.

Regionale samenwerking

Vanaf 1 juli 2013 wordt op gebied van milieu samengewerkt binnen de RUD Noord-Holland-Noord. Deze samenwerking is voor onze gemeente beperkt tot het wettelijk verplichte basistakenpakket. Naar verwachting zal onder invloed van de landelijke kwaliteitscriteria voor VTH-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) de samenwerking met de RUD vanaf 2016 verder worden geïntensiveerd. Voordat daartoe wordt overgaan worden eerst de kosten/baten daarvan in beeld gebracht.

Daarnaast hebben de West-Friese gemeenten onder invloed van de landelijke kwaliteitscriteria een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het VTH-takenpakket rond bouwen. Via een zogenaamd maatlat-model worden vanaf 1 januari 2015 gemeentelijke taakonderdelen op dat terrein gezamenlijk uitgevoerd wanneer de gemeente daarvoor zelf niet voldoende kennis en/of kwaliteit in huis heeft. De doelstelling is dat deze samenwerking zoveel mogelijk kostenneutraal gaat plaatsvinden.

Huurwetgeving

Het Kabinet heeft de plannen voor de Verhuurdersheffing doorgezet, om jaarlijks € 1,7 miljard aan de corporatiesector te onttrekken. Dit betekent dat ook ons woningbedrijf de broekriem moet aanhalen. Voor de corporaties waar we mee samenwerken (met name De Woonschakel) betekent het dat meer huurwoningen op de koopmarkt worden gezet en er minder ruimte is voor investeringen in nieuwe bouwprojecten.

Wat willen we?

Het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen en borgen van de ruimtelijke kwaliteit conform de gemeentelijke Structuurvisie 2010-2020.

SPEERPUNT

Herijking van het duurzaamheidsbeleid

Doelstelling komend jaar

Duurzaamheid, uitvoering amendement: beleidsnotitie en besluitvorming revolverend fonds

Beleidsveld Woningbedrijf

Achtergrond / ontwikkelingen

Beleidskader

De activiteiten van het woningbedrijf zijn grotendeels ingekaderd door de Huisvestingswet, de Huisvestingsverordening en de huurwetgeving. Op 30 juni 2014 is een actualisatie van de Huisvestingsverordening vastgesteld. Omdat naar verwachting in 2015 de nieuwe Huisvestingswet van kracht wordt, is opnieuw een herziening van de verordening nodig. In dat kader gaat ook de discussie plaats vinden of extra voorrang voor eigen inwoners bij de toewijzing van huurwoningen mogelijk en wenselijk is.

Op 8 april 2013 is het onderhouds- en verkoopbeleid vastgesteld. Met dit beleid is Koggenland de weg ingeslagen van strategisch voorraadbeheer en meer projectmatig onderhoud. Jaarlijks wordt – op basis van een Meerjaren Onderhouds Planning – een uitvoeringsprogramma planmatig onderhoud opgesteld. De komende jaren wordt deze systematiek omgebouwd naar een meer projectmatig onderhoud.

Huurwetgeving

In 2013 is voor het eerst verhuurdersheffing afgedragen aan de Belastingdienst. Toen een bescheiden bedrag van € 20.000, maar in 2014 gaat het om € 400.000 oplopend tot zo'n € 800.000 in 2017. Als we geen rekening houden met inkomsten vanuit woningverkoop leidt dit tot een jaarlijks tekort op het bedrijfsresultaat, oplopend naar € 400.000. Met een actiever verkoopbeleid en projectmatiger renovatiestrategie verwachten wij dit tekort te kunnen dragen.

Tegenover de verhuurdersheffing staat dat hogere huren mogen worden gevraagd. In 2013 hebben we daarom de huren met 4% verhoogd. Dit heeft tot een aantal bezwaarschriften geleid en we merken dat huurders steeds meer moeite hebben hun huur te voldoen. De huurachterstand vertoont een stijgende lijn van 1,44% in 2011 en 1,80% in 2012 naar 2,5% in 2013. Mede om leegstands- en huurachterstandskosten te beperken is de huurverhoging in 2014 beperkt gebleven tot het inflatiepercentage.

Het kabinet werkt overigens weer aan een nieuwe regeling die in 2015 moet gaan gelden; de zogenaamde "huursombenadering". Die moet het mogelijk maken om de huren van woningen van hoge kwaliteit maar lage huur meer te verhogen en woningen van lagere kwaliteit minder. Voor de stijging van de totale huursom van het hele woningbezit wordt dan een maximum bepaald. Het is nog onduidelijk hoe deze regeling voor Koggenland uitpakt. Vooralsnog houden we daarom in de begroting rekening met een huurverhogingspercentage conform inflatie.

Nieuwbouw

In 2015 verwachten we de nieuwe woningen in het plan Buitenplaats De Burgh (12 beneden-bovenwoningen) op te leveren. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid om 4 woningen te realiseren op de vrijkomende locatie van de Langereisschool in Ursem.

Wat willen we?

Voorzien in de lokale behoefte aan sociale huurwoningen

Wat gaan we doen?

Bij de voorbereiding en ontwikkeling van de plannen Buitenplaats De Burgh, De Tuinen en de vrijkomende schoollocaties in de kern Ursem inspanningen plegen om sociale woningbouw in te plannen.

Invloed gemeente

Beperkt: afhankelijk van beleid andere overheden, plannen van derden en marktsituatie

Randvoorwaarden en risico's

- medewerking van en afspraken met provincie en regio
- afspraken met corporatie en ontwikkelaar(s)
- herstel van de woningmarkt

Beleidsveld Grondbedrijf

Achtergrond / ontwikkelingen

Het gemeentelijk grondbeleid is de afgelopen jaren in belangrijke mate bepaald door de projecten die in Koggenland in uitvoering zijn genomen, zoals De Burghtlanden, Ursem, Lijsbeth Tijs, Polderweijde, Hofland en Vredemaker Oost. Daarnaast zijn enkele belangrijke grondposities ingenomen dan wel samenwerkingsafspraken gemaakt voor de ontwikkeling van toekomstige woningbouwlocaties. Deze locaties vloeien voort uit de opeenvolgende gemeentelijke Structuurvisies waarin het ruimtelijk beleid is vastgelegd. De laatste hiervan is de Structuurvisie 2010-2020.

Koggenland heeft tot op heden een actief, maar behoedzaam grondbeleid gevoerd. Een actief grondbeleid betekent dat de gemeente de gronden verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Een eigen grondpositie geeft de beste mogelijkheden voor sturing aan de gewenste invulling van de projecten (de kwaliteit, de ruimtelijke inrichting, de categorie woningen, etc.), om de gemeentelijk kosten vergoed te krijgen en ook te kunnen delen in de revenuen van ontwikkelingen.

Sinds 2008 zijn er wettelijk betere mogelijkheden om ook zonder grondposities op deze beleidsterreinen te sturen. Om die reden, maar ook omdat de meeste strategische grondposities al in bezit zijn en vanwege de ingrijpend gewijzigde marktomstandigheden, is de noodzaak voor verdere grondverwerving grotendeels verdwenen. Een en ander heeft tot gevolg dat in de toekomst meer sprake zal zijn van passief grondbeleid. Dit type grondbeleid houdt in dat de gemeente wel kaders stelt voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling, maar de uitvoering verder over laat aan de markt.

Financiële aspecten

De gemeente neemt eventuele winst zoveel mogelijk bij het afsluiten van een exploitatie of bij het afsluiten van een duidelijke onderscheiden planfase. Bij tussentijdse winstnemingen kunnen deze beïnvloed worden door toevallige gebeurtenissen of wensen. Tussentijdse winstneming is wel mogelijk, maar alleen als aan een aantal voorwaarden is voldaan. Zo moeten de exploitatiebegrotingen regelmatig, minimaal één maal per jaar, worden geactualiseerd. Op die manier kan de (financiële) ontwikkeling van de exploitatie goed in de gaten worden gehouden. Blijkt uit deze exploitatieoverzichten dat er een duidelijke en bovenmatige winstverwachting uit de exploitatie komt en we voldoende inzicht hebben in de werkzaamheden en de risico's, dan is winstneming mogelijk.

Wanneer voor een, door ons, vastgesteld plan een verlies op de eindwaarde wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesneming gedaan.

In het kader van risicomanagement is een gemeentebreed weerstandsvermogen bepaald, waar de grondexploitaties onderdeel van uit maken. Omdat planning en uitvoering vaak jaren duren, kunnen de verwachte en werkelijke winst flink verschillen. Gezien de grote financiële belangen van de gemeente bij de grondexploitaties worden de exploitatieberekeningen daarom elk jaar herzien.

Grondposities

Naast enkele verhuurde en verpachte agrarische gronden heeft Koggenland nog kavels in bezit (in verkoop) in de lopende ontwikkelingsplannen.

Voor toekomstige woningbouw heeft Koggenland grondposities binnen de projecten Buitenplaats de Burgh, Lijsbeth Tijs (vervolgfase), De Tuinen in Ursem en Tuindersweijde in Obdam.

Aan- en verkoop

Voor 2015 staan geen aankopen gepland.

Wat willen we?

Het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen en waarborgen van gemeentelijke belangen op het gebied van kwaliteit, kostenverhaal en efficiënt grondgebruik en –beheer.

SPEERPUNT

Starten met de grondexploitatie van “De Tuinen” in Ursem.

Doelstelling komend jaar

Het project “De Tuinen” in exploitatie brengen

Wat gaan we doen?

In 2015 willen we het volgende realiseren:

- inbreng provinciaal project 'Vraaggestuurd bouwen', regionale woonvisie en regionale structuurschets
- doorontwikkeling lopende exploitaties (De Burgh, Hofland, Zuidermeer, Lijsbeth Tijs, Vredemaker Oost, Polderweijde)
- voorbereiding nieuwe plannen (o.a. De Tuinen Ursem, Tuindersweijde Obdam, Vrijkomende schoollocaties Ursem)
- in exploitatie nemen van project De Tuinen in Ursem

Invloed gemeente

De invloed van de gemeente is beperkt en is afhankelijk van de samenwerkende partijen en de marktsituatie. Daarin liggen ook de risico's en de randvoorwaarden. Afspraken met de samenwerkende partijen, gefaseerd op de huidige marktsituatie

Randvoorwaarden en risico's

- medewerking van en afspraken met provincie en regio
- afspraken met corporatie en ontwikkelaar(s)
- herstel van de woningmarkt

Achtergrond /ontwikkelingen :

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Vanwege bezuinigingsdoelstellingen is in 2013 het beoogd kwaliteitsniveau van de wegen naar beneden bijgesteld tot de landelijke CROW-norm. Deze bijstelling werkt door in het meerjarenonderhoudsplan Wegen. Gevolg is dat het groot onderhoud over langere tijd wordt uitgevoerd, jaarlijks meer inspanning nodig is voor klein onderhoud en een verminderde kwaliteit van onze wegen geleidelijk zichtbaar zal worden. In de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen komen de financiële uitgangspunten voor het onderhoud wegen aan de orde. Dit geldt ook voor het onderhoud aan de openbare verlichting. Het onderhoudsprogramma voor de openbare verlichting is gebaseerd op het Beleidsplan Openbare Verlichting 2013.

Chemievrije onkruidbestrijding

Het kabinet stuurt aan op wetgeving om- naar verwachting- per november 2015 chemische onkruidbestrijding op verhardingen te verbieden. Voor sport- en recreatieterreinen is het streven om medio 2017 een verbod in te stellen.

Koggenland werkt al enige jaren naar tevredenheid met de zogenaamde DOB-methode, waarbij zeer gericht, effectief en met weinig middelengebruik het onkruid wordt bestreden. Alternatieve methoden zijn er (borstelen, heet stoom) maar die zijn kostbaar en vergen veel energie en materieel. De verwachting is dat hierdoor de kosten in 2016 verdubbelen van €30.000 naar €60.000 per jaar. Hiervoor volgt in 2015 een apart voorstel.

Samenwerken in de Waterketen en GRP

In het Bestuursakkoord Water is het Rijksstreven vastgelegd om door betere samenwerking tussen waterschappen, drinkwaterbedrijven en Rijk, provincies en gemeenten tot kwaliteitsverbetering en bezuiniging in de waterketen te komen.

In de regio West-Friesland hebben de gemeenten elkaar opgezocht en wordt op dit moment onderzocht wat de (on)mogelijkheden zijn om tot intensievere samenwerking te komen. Het Rijk kondigt overigens wetgeving aan om samenwerking af te dwingen als dit van onderop niet wordt opgepakt.

Provinciaal project N23 Westfrisiaweg

De procedure voor het provinciaal inpassingsplan (bestemmingsplan) is afgerond en op dit moment werkt het Projectbureau N23 aan grondverwerving, werkvoorbereiding en aanbesteding. Begin 2014 is de aanbesteding afgerond en zijn de eerste werkzaamheden gestart, met een geplande uitvoeringsperiode tot 2017.

Inspanningen van gemeentewege zijn erop gericht om belangen van omwonenden bij het Projectbureau onder de aandacht te brengen, gemeentelijke infrastructuur (kabels, leidingen, riolering) tijdig te verplaatsen en een goede aansluiting op de kruisingen met de gemeentelijke wegen te waarborgen. Hier hoort ook bij het voorbereiden van besluitvorming over een fietstunnel in de Wogmeer.

Overdracht wegen HHNK

Vanuit oogpunt van beheer en onderhoud ligt het onderbrengen van deze taak bij één instantie voor de hand. Punt van zorg is de kwaliteit van de wegen. Aan eventuele overname stellen wij dan ook voorwaarden. Het overleg met HHNK hierover verloopt bijzonder stroef. Daarom is samenwerking in de regio gezocht en is de provincie als intermediair ingeschakeld. In het najaar 2014 verwachten we uitspraak van de provincie.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

In oktober 2013 is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2013-2023 vastgesteld. Hiermee is het beleid van de voormalige gemeenten Obdam en Wester-Koggenland eenduidig gemaakt en geactualiseerd. Het GVVP bevat de kaders waaraan ruimtelijke plannen worden getoetst, inrichtingseisen ten behoeve van wegenonderhoud en reconstructies en een globaal onderzoeks- en uitvoeringprogramma. Prioriteit ligt bij het uitvoeren van de veiligheidsprojecten.

Wat willen we?

In stand houden van een veilige, prettige en functionele leefomgeving.

SPEERPUNT

Vaststellen hoe het groot onderhoud in de toekomst wordt bekostigd. Zie ook de paragraaf "Onderhoud Kapitaalgoederen"

Beleidsveld Economie en Toerisme

Achtergrond / ontwikkelingen

Recreatie

Koggenland werkt op het gebied van recreatie en toerisme nauw samen met het Recreatieschap West-Friesland en de West-Friese gemeenten, waarbij de prioriteiten liggen bij de Omringdijk, West-Friese Waterweken, Fiets4daagse, VVV-Regiogids en promotie van recreatieve routes. De fysieke aanleg van routes vordert moeizaam (met name vanwege eigendomssituaties) maar gestaag.

Een ander langjarig traject is de besluitvorming van Rijk, provincie en HHNK over de waterhuishouding in het Marker- en IJsselmeer. Hier liggen nabij Scharwoude kansen om de recreatieve mogelijkheden te vergroten. Een eerste stap is al gezet door de dijkverzwaring Hoorn-Edam te benutten voor de aanleg van een (regionaal gezamenlijk bekostigd) fietspad.

Hier is in West-Friesland concreet gevolg aan gegeven. Deze samenwerking is bekrachtigd door ondertekening van het Convenant Regionale samenwerking waterketen West-Friesland op 21 augustus 2014, door de gemeenten, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, en drinkwaterbedrijf PWN.

Wat willen we?

In stand houden van een veilige, prettige en functionele leefomgeving.

SPEERPUNT

Vaststellen van het ambitieniveau voor recreatie- en toerismebeleid

Doelstelling komend jaar

Uitwerken van de resultaten van de kerntakendiscussie in relatie tot de gemeentelijke inzet op het recreatie- en toerismebeleid

Wat gaan we doen?

Opstellen van een notitie met een nadere uitwerking van het ambitieniveau op basis van de resultaten van de kerntakendiscussie

Invloed gemeente

Ja

Randvoorwaarden en risico's

Regionale samenwerking en promotie is nodig om Koggenland, West-Friesland en Noord-Holland op de kaart te zetten.
Inzet en initiatief van ondernemers is onontbeerlijk.
De geloofwaardigheid is in het geding als (te hoge) ambitie niet gepaard gaat met beschikbaar stellen van capaciteit en middelen.

Wat gaat het kosten?

Nieuw beleid / investerings 2015	Bedrag investering:	Toelichting	Lasten nieuw beleid 2015		Totaal lasten nieuw beleid	Meerjarenbe- grotng 2016	Meerjarenbe- grotng 2017	Meerjarenbe- grotng 2018
			Structureel	Incidenteel				
Investerings cfm overzicht	€ 250.000	waarvan € 45.000 t.l.v. reserv es	€ 25.625	€ 45.000	€ 25.625	€ 31.000	€ 32.250	€ 43.500
	€ 250.000		€ 25.625	€ 45.000	€ 25.625	€ 31.000	€ 32.250	€ 43.500

Beleidsvelden		Jaarrekening 2013	Bestaand beleid 2014	Nieuw beleid 2015		Begroting 2015	Meerjarenbe- grotng 2016	Meerjarenbe- grotng 2017	Meerjarenbe- grotng 2018
				Structureel	Incidenteel				
Omgevingstaken Openbare ruimte Economie en toerisme woningbedrijf grondbedrijf	Lasten:								
		€ 2.596.962	€ 2.224.141			€ 543.725	€ 518.725	€ 518.725	€ 518.725
		€ 9.130.415	€ 7.577.589	€ 25.625	€ 45.000	€ 6.539.182	€ 6.612.079	€ 6.642.471	€ 6.674.676
		€ 47.411	€ 52.306			€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
		€ 4.626.951	€ 5.139.275			€ 5.028.829	€ 5.165.161	€ 5.262.996	€ 5.319.772
		€ 2.918.810	€ 2.049.549			€ 1.546.400	€ 2.175.000	€ 1.165.602	€ 421.002
	Totaal lasten:	€ 19.320.549	€ 17.042.860	€ 25.625	€ 45.000	€ 13.703.136	€ 14.515.965	€ 13.634.794	€ 12.979.175
Omgevingstaken Openbare ruimte Economie en toerisme woningbedrijf grondbedrijf	Baten:								
		€ 430.102-	€ 329.501-			€ 389.500-	€ 389.500-	€ 389.500-	€ 389.500-
		€ 540.592-	€ 258.000-			€ 271.100-	€ 271.100-	€ 271.100-	€ 271.100-
		€ 5.340-	€ 4.400-			€ 4.400-	€ 4.400-	€ 4.400-	€ 4.400-
		€ 6.697.833-	€ 4.936.516-			€ 5.513.315-	€ 5.648.568-	€ 5.764.232-	€ 5.899.188-
		€ 3.367.795-	€ 2.049.549-			€ 1.546.400-	€ 2.175.000-	€ 1.165.602-	€ 421.002-
	Totaal baten:	€ 11.041.662-	€ 7.577.966-	€ -	€ -	€ 7.724.715-	€ 8.488.568-	€ 7.594.834-	€ 6.985.190-
SALDO PROGRAMMA		€ 8.278.887	€ 9.464.894	€ 25.625	€ 45.000	€ 5.978.421	€ 6.027.397	€ 6.039.960	€ 5.993.985

Financiële toelichting programma Wonen en ondernemen

De opvallende verschillen ten opzichte van de begroting 2014 binnen dit programma zijn:

Investerings:

Regionale Structuurschets West Friesland: € 25.000

Veiligheid en waardevolle bomen: € 20.000

Machines buitendienst: € 205.000

Een investering voor de fietstunnel Wogmeer is niet in de begroting opgenomen. De besluitvorming hierover zal naar verwachting plaatsvinden in 2016.

Omgevingstaken:

- ⇒ Leges omgevingsvergunning opbrengst stijgt met € 110.000

Financieel overzicht van de programma's

Wat gaat het kosten?

Nieuw beleid / investeringen 2015	Bedrag investering:	Toelichting	Lasten nieuw beleid 2015		Totaal lasten nieuw beleid	Meerjarenbegroting 2016	Meerjarenbegroting 2017	Meerjarenbegroting 2018
			Structureel	Incidenteel				
Programma:								
Dienstverlening & Bestuur	€ 609.000	waarvan € 50.000 t.l.v. reserves	€ 111.800	€ 50.000	€ 111.800	€ 168.400	€ 214.400	€ 262.400
Welzijn & Zorg	€ 180.000	geheel t.l.v. reserves	€ -	€ 180.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Wonen & Ondernemen	€ 250.000	waarvan € 45.000 t.l.v. reserves	€ 25.625	€ 45.000	€ 25.625	€ 31.000	€ 32.250	€ 43.500
	€ 1.039.000		€ 137.425	€ 275.000	€ 137.425	€ 199.400	€ 246.650	€ 305.900

Programma		Jaarrekening 2013	Bestaand beleid 2014	Nieuw beleid 2015		Begroting 2015	Meerjarenbegroting 2016	Meerjarenbegroting 2017	Meerjarenbegroting 2018
				Structureel	Incidenteel				
	Lasten:								
Dienstverlening & Bestuur		€ 28.044.299	€ 26.592.369	€ 111.800	€ 50.000	€ 22.079.444	€ 19.887.072	€ 19.758.871	€ 19.787.444
Welzijn & Zorg		€ 14.974.513	€ 16.226.571	€ -	€ 180.000	€ 18.564.095	€ 18.292.710	€ 17.854.903	€ 17.762.844
Wonen & Ondernemen		€ 19.320.549	€ 17.042.860	€ 25.625	€ 45.000	€ 13.703.136	€ 14.515.965	€ 13.634.794	€ 12.979.175
	Totaal lasten:	€ 62.339.361	€ 59.861.800	€ 137.425	€ 275.000	€ 54.346.675	€ 52.695.747	€ 51.248.568	€ 50.529.463
	Baten:								
Dienstverlening & Bestuur		€ 49.550.963-	€ 47.525.104-	€ -	€ 275.000-	€ 40.503.198-	€ 38.044.680-	€ 37.659.895-	€ 37.218.247-
Welzijn & Zorg		€ 4.722.537-	€ 4.758.730-	€ -	€ -	€ 3.586.727-	€ 3.532.603-	€ 3.395.249-	€ 3.396.654-
Wonen & Ondernemen		€ 11.041.662-	€ 7.577.966-	€ -	€ -	€ 7.724.715-	€ 8.488.568-	€ 7.594.834-	€ 6.985.190-
	Totaal baten:	€ 65.315.162-	€ 59.861.800-	€ -	€ 275.000-	€ 51.814.640-	€ 50.065.851-	€ 48.649.978-	€ 47.600.091-
SALDO PROGRAMMA'S		€ 2.975.801-	€ -	€ 137.425	€ -	€ 2.532.035	€ 2.629.896	€ 2.598.590	€ 2.929.372

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

Naast de algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn de gemeentelijke belastingen en de retributies de belangrijkste inkomstenbronnen. Belastingen zijn gedwongen betalingen aan de gemeente waar geen individuele tegenprestatie van de gemeente tegenover staat. De belastingopbrengst is vrij besteedbaar. Voorbeeld van belastingen is de OZB-belasting.

Bij belastingen is er in principe geen opbrengstlimiet. De opbrengst wordt bepaald door de gemeenteraad. Uitzondering is de OZB. Vanaf 2008 is de limitering van de OZB tarieven vervangen door de macronorm. Daarbij kijkt het Rijk naar de stijging van de totale landelijke OZB-opbrengsten. Voor individuele gemeenten geldt geen opbrengstlimiet, maar gemeenten zouden bij het bepalen van opbrengst wel rekening met de macronorm moeten houden. Op overschrijding van deze norm geldt geen sanctie.

Retributies zijn betalingen aan de gemeente waar wel een individuele tegenprestatie van de gemeente tegenover staat. Voorbeelden van retributies zijn rioolheffing en leges omgevingsvergunning. Bij retributies is bepaald in artikel 229b van de Gemeentewet dat de gemeente op begrotingsbasis geen winst mag maken. De opbrengst mag dus niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente maakt.

In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderdelen:

- het beleid voor de verschillende heffingen en tarieven
- de lokale lastendruk
- de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen

Het beleid

In de programmabegrotingen van de afgelopen jaren is steeds het uitgangspunt geweest om de belastingdruk in de gemeente zo laag mogelijk te houden. Om geldontwaarding te voorkomen worden de tarieven zoveel mogelijk aangepast met een correctie voor de inflatie. Bij de OZB houden we eveneens rekening met de gemiddelde waardeontwikkeling van de objecten: woningen en (bedrijfs)gebouwen.

Onroerende - zaakbelastingen

Koggenland had lange tijd de laagste tarieven voor de heffing van de OZB in het land. Dit klinkt leuk, maar dit kent ook zijn nadelen. De gemeente Koggenland heft ruim € 810.000 minder OZB dan het bedrag dat in mindering wordt gebracht op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. In deze tijd is het wenselijk deze korting op de uitkering uit het Gemeentefonds zoveel mogelijk terug te dringen.

Voor 2014 zijn de tarieven fors verhoogd. Deze verhoging werd echter gecompenseerd met een verlaging van de rioolheffing. Gemiddeld gezien steeg de lastendruk per huishouden in de gemeente niet. Individueel hadden de belastingplichtigen een voor- of nadeel. Dit was afhankelijk van de waarde van het object.

In 2015 ramen we een opbrengst van € 1.768.000 (2014: € 1.735.000). Dit is inclusief de waarde-ontwikkeling van de objecten, maar zonder de voorgestelde aanpassingen in de aanbiedingsbrief.

Bij de behandeling van de kadernota 2015 heeft u ons meegegeven om de OZB in 2015 te verhogen met gemiddeld € 12 per woning. Dit als onderdeel van een pakket aan maatregelen om de begroting sluitend te maken. Daarnaast wordt voorgesteld om, in navolging met 2014, de OZB

verder te verhogen met 11,5%. Hier tegenover staat een verlaging van de rioolheffing met 12,7%

Kijkend naar het begrotingstekort 2015 en volgende jaren stellen we voor om in 2015 de opbrengst verder te verhogen met:

• uitruil rioolrecht – OZB	€ 201.000
• € 12 per object	<u>€ 150.000</u>
Totaal:	<u>€ 351.000</u>

Inclusief deze voorgestelde verhogingen ramen we een opbrengst van € 2,1 miljoen.

We adviseren om de volgende jaren de opbrengst OZB verder te verhogen om de aftrek in de algemene uitkering uit het Gemeentefonds verder te compenseren.

Rioolheffing

De opbrengst voor het jaar 2015 ramen we op € 1.562.000. Dit is op basis van de bestaande tarieven.

De wethouder heeft in de commissie Middelen van 3 juni jl. toegezegd de mogelijkheden voor een verdere uitruil rioolheffing - OZB voor het jaar 2015 te onderzoeken. Ook voor het jaar 2015 is het mogelijk de tarieven van de rioolheffing verder te laten dalen. Dit is mogelijk enerzijds door de omvang van de onderhoudsreserve en anderzijds door de daling in de onderhoudskosten. Het tarief wordt in 2015 verlaagd met € 20 naar € 137 per woonruimte. De opbrengst daalt met € 201.000 naar € 1.362.000.

Afvalstoffenheffing

Deze heffing is een retributie: een gedwongen betaling aan de overheid voor een concrete door de overheid individueel bewezen dienst. Er mag op begrotingsbasis geen winst worden gemaakt.

Voor de afvalstoffenheffing zijn we afhankelijk van het tarief dat onze inzamelaar en verwerker van het huishoudelijk afval (HVC) de gemeente in rekening brengt. We verwachten binnenkort van de HVC de berekening en in de raadsvergadering van december a.s. komen we met een voorstel. Gelet op de wijzigingen in de voorgaande jaren verwachten we een minimale aanpassing.

Forensenbelasting

Personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan negentig dagen per jaar een gemeubileerde woning tot hun beschikking hebben voor zichzelf of voor hun gezin, betalen forensenbelasting. De aanslag wordt opgelegd aan degene die de gemeubileerde woning tot zijn beschikking heeft.

Het tarief voor 2015 stijgt alleen met de prijsindex van 1%. De opbrengst voor 2015 wordt geraamd op € 26.500 (2014: € 28.700). Het aantal aanslagen en de opbrengst neemt de laatste jaren af vanwege het verwijderen/sloop van sta-caravans van de camping.

Hondenbelasting

Onder de naam hondenbelasting kan in Nederland door de gemeente een belasting worden geheven ter zake van het houden van een hond. De belasting wordt geheven van de houder van een hond en naar het aantal honden dat wordt gehouden. De opbrengst vloeit deels naar het bestrijden van de overlast van honden (o.a. legen hondenpoepbakken, handhaving van de regels) en naar de algemene middelen. De gemeente heeft naast het heffen van hondenbelasting óók de plicht opgelegd dat burger zelf de poep van hun hond opruimt.

De belasting stijgt in 2015 met de prijsindex van 1%. De opbrengst wordt geraamd op € 56.400 (2014: € 56.350).

Inkomsten uit heffingen

Onderstaand geven wij u een overzicht van de belangrijkste inkomsten uit de heffingen en belastingen. In dit overzicht zijn we uitgegaan van de inkomsten zonder rekening te houden met de verhoging van de OZB en de uitruil van de rioolheffing OZB.

Omschrijving	rekening 2013	begroting 2014	begroting 2015 oud tarief
algemene dekkingsmiddelen:			
onroerende zaakbelasting gebruikers	€ 143.279	€ 179.700	€ 190.846
onroerende zaakbelasting eigenaren	€ 1.238.290	€ 1.564.742	€ 1.577.933
hondenbelasting	€ 54.811	€ 56.350	€ 56.400
forensenbelasting	€ 27.492	€ 28.700	€ 26.500
totaal algemene dekkingsmiddelen	€ 1.463.872	€ 1.829.492	€ 1.851.679
heffingen:			
rioolheffing	€ 1.950.866	€ 1.539.825	€ 1.561.916
afvalstoffenheffing	€ 2.382.312	€ 2.437.300	€ 2.540.000
leges burgerlijke stand / bevolkingsregister	€ 22.055	€ 35.000	€ 35.000
leges huwelijken/partnerschap	€ 17.230	€ 20.000	€ 20.000
leges rijbewijzen	€ 18.021	€ 30.000	€ 30.000
leges reisdocumenten	€ 74.016	€ 100.000	€ 100.000
leges wabo-vergunningen	€ 256.569	€ 215.000	€ 325.000
marktgeden	€ 2.874	€ 2.500	€ 2.500
totaal tariefsgebonden heffingen	€ 4.723.943	€ 4.379.625	€ 4.614.416
totaal gemeentelijke heffingen	€ 6.187.815	€ 6.209.117	€ 6.466.095

Uit het overzicht blijkt duidelijk de gevolgen van de omzetting in 2014 van de rioolheffing voor / naar de onroerende zaakbelastingen. De rioolheffing neemt sterk af en ontvangst van de onroerende zaakbelastingen nemen evenredig toe.

Tarieven

In de onderstaande tabel zijn we uitgegaan van de ontwikkeling van de tarieven, waarbij u heeft ingestemd met onze voorstellen over de verhoging van de OZB en de uitruil rioolheffing - OZB.

Tarieven diverse heffingen en belastingen	2013	2014	2015 nieuw tarief
Onroerende zaakbelastingen			
eigenaren (in % van de waarde)	0,0471%	0,0623%	0,0763%
gebruikers (in % van de waarde)	0,0370%	0,0489%	0,0599%
Afvalstoffenheffing			
eenpersoonshuishoudens	€ 216,55	€ 224,45	n.n.b.
meerpersoonshuishoudens	€ 287,35	€ 298,95	n.n.b.
Rioolheffing			
woningen	€ 194,30	€ 157,00	€ 137,00
niet-woningen (< 3 M3)	€ 48,50	€ 40,00	€ 35,00
niet-woningen (> 5 personen)	€ 388,50	€ 314,00	€ 274,00
niet-woningen (< 5 personen)	€ 194,30	€ 157,00	€ 137,00
kamers verzorgingstehuis	€ 48,50	€ 40,00	€ 35,00
vaste standplaats camping	€ 145,70	€ 114,00	€ 100,00
passantplaats camping	€ 19,30	€ 16,00	€ 14,00
Hondenbelasting			
1e hond	€ 26,45	€ 27,10	€ 27,35
2e hond	€ 65,95	€ 67,60	€ 68,30
3e hond	€ 79,10	€ 81,10	€ 81,90
elke volgende hond	€ 198,30	€ 203,25	€ 205,30
per hondenkennel	€ 264,25	€ 270,85	€ 273,55
Forensenbelasting			
stacaravan / chalet	€ 56,55	€ 57,95	€ 58,55
woning	€ 112,10	€ 114,90	€ 116,05

Kostendekking afvalstoffen- en rioolheffing

Volgens artikel 229b, lid 1, van de Gemeentewet mogen de geraamde baten van de retributies niet uitstijgen boven de geraamde lasten. De retributies die de gemeente heft zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In het onderstaande overzicht hebben we de geraamde baten en de geraamde lasten over de jaren 2014 en 2015 naast elkaar gezet. Uit het overzicht blijkt

dat de baten en de lasten elkaar in evenwicht houden. Er wordt dus, op begrotingsbasis, geen winst gemaakt.

	Bedrag	%	Bedrag	%
Afvalstoffenheffing				
	Afvalstoffen 2014		Afvalstoffen 2015	
Vuilophaal en -afvoer: bijdrage aan HVC	€ 2.437.300	100%	€ 2.540.000	100%
Opbrengst afvalstoffenheffing	€ 2.437.300	100%	€ 2.540.000	100%
Saldo	€ -		€ -	
Rioolheffing				
	Rioolheffing 2014		Rioolheffing 2015	
overige inkomsten	€ 5.500	0,3%	€ 5.500	0,4%
opbrengst rioolheffing	€ 1.539.825	94,6%	€ 1.561.916	99,6%
verfijningsregeling riolering	€ 81.734	5,0%	€ -	
totaal baten	€ 1.627.059	100,0%	€ 1.567.416	100,0%
energie	€ 60.000	3,7%	€ 65.000	4,1%
onderhoud	€ 587.000	36,1%	€ 830.000	53,0%
kapitaallasten	€ 271.594	16,7%	€ 174.267	11,1%
bijdrage kostenplaatsen	€ 256.402	15,8%	€ 227.388	14,5%
bijdrage reserve onderhoud riolering	€ 452.063	27,8%	€ 270.761	17,3%
totaal lasten	€ 1.627.059	100,0%	€ 1.567.416	100,0%
Saldo	€ -	0,0%	€ -	0,0%

Lokale lastendruk

In dit onderdeel verstaan we onder de "lokale lastendruk" het bedrag dat de huishoudens in de gemeente aan belasting moeten betalen. We kijken daarvoor naar de gebruikelijke heffingen.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden, kortweg COELO, stelt jaarlijks een atlas van de lokale lasten op. Daarin zien we dat in het jaar 2013 Koggenland het op één na laagste tarief hanteerde voor de OZB voor woningen (na de gemeente Texel). Koggenland kwam wel op het laagste tarief voor de niet-woningen. Door de stijging van de tarieven

in 2014 komt Koggenland niet meer in de top tien van de laagste tarieven voor.

Ook de lastendruk in de gemeente berekent het COELO. Deze lastendruk bestaat uit de onroerende zaakbelastingen (waarbij is uitgegaan van een gemiddelde woningwaarde), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. We hebben onderstaand de lastendruk in onze gemeente opgenomen voor de jaren 2013 en 2014. Deze is als volgt:

Lastendruk Koggenland	2013	2014	mutatie
Eénoudergezinnen	€ 529	€ 526	-0,57%
Meerpersoonshuishoudens	€ 600	€ 601	0,17%

In de rangorde van de lastendruk, over alle Nederlandse gemeenten, waarbij nr. 1 de laagste lastendruk heeft, stijgen we in 2014 naar de 32e plaats. In 2013 kwalificeerde de COELO Koggenland nog op de 52e stek.

Kwijtschelding

Het is mogelijk om voor de aanslagen rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB kwijtschelding te krijgen. Om daarvoor in aanmerking te komen moet er een inkomen zijn op of onder het sociaal minimum. Ook betrekken we het vermogen bij de beoordeling. Verder kan de financiële positie van medebewoners een rol spelen.

Op het gebied van de kwijtschelding van belastingen werkt de gemeente nauw samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier in Heerhugowaard. Gegevens worden uitgewisseld en beslissingen worden overgenomen.

In onderstaand overzicht zijn de werkelijke cijfers uit 2012 en 2013 opgenomen en de begrote cijfers voor de jaren 2014 en 2015.

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen								
omschrijving	toekenningen				kwijtscheldingen			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
rioolheffing	177	200	175	185	€ 30.301	€ 36.981	€ 31.000	€ 35.000
afvalstoffenheffing	176	199	200	210	€ 38.618	€ 47.496	€ 39.000	€ 40.000
	353	399	375	395	€ 68.919	€ 84.477	€ 70.000	€ 75.000

Uit het overzicht blijkt dat het aantal en de hoogte van het bedrag aan kwijtschelding van gemeentelijke belastingen fors toeneemt.

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn organisaties en instellingen, waaraan de gemeente zich bestuurlijk en/of financieel verbonden heeft. Een verbonden partij voert een taak uit die een publiek belang dient. Een financieel belang is het beschikbaar stellen van een bedrag. Bestuurlijk belang betekent zeggenschap door vertegenwoordiging in het bestuur of het uitoefenen van stemrecht.

Ontwikkelingen

Het komende jaar is er veel te doen over / met de verbonden partijen, soms op vrijwillige basis, soms als gevolg van wetgeving. Op vrijwillige basis werken we met ingang van 1 januari 2015 samen in de Werkorganisatie West-Friesland voor samenwerking op het gebied van werk en inkomen. Ook treden we per 1 januari 2015 toe tot DeSom voor de uitvoering van taken op het gebied van automatisering en informatievoorziening. De wettelijke verplichting is de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio, een samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten voor de fysieke veiligheid.

De vraagstukken voor de gemeente worden groter en complexer, de gemeentelijke omgeving verandert snel. De financiële ruimte om taken te kunnen (blijven) uitvoeren wordt steeds minder. Volgend jaar houden we een kerntakendiscussie die mogelijk kan leiden tot het op afstand zetten van (publieke) taken. Daarmee kan ook de rol van de lokale overheid veranderen.

Dit wordt mede versterkt door het afstoten van taken door de rijks- en provinciale overheid naar de gemeenten. De sleutel om gemeentelijke taken onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid te kunnen blijven uitvoeren

ligt in samenwerken en/of uitbesteding. De gemeente komt daarbij op afstand te staan. De uitvoerder wordt regisseur.

Sturing

De lokale overheid is de eerste overheid en deze krijgt steeds meer taken toebedeeld. Samenwerking en uitbesteding is het middel om deze toegeschoven taken uit te (kunnen) voeren. Maar bij samenwerking laat de lokale overheid taken los en neemt zijn bevoegdheden af. Hoe kan de gemeente dan grip houden op de samenwerking?

Het college en de raad moeten invloed kunnen hebben op de samenwerking, verantwoording kunnen afleggen over het beleid, toezicht houden, kaders stellen en (bij)sturen. Dit kan bereikt worden door governance. Dit begrip duidt op de wijze van besturen, de gedragscode en het toezicht op organisaties. Het wordt in verband gebracht met beslissingen die de verwachtingen bepalen, macht verlenen of prestaties verifiëren. Elementen zijn sturing, beheersing, verantwoording en toezicht houden.

Sturing

Sturen bestaat uit activiteiten waarbij de gemeente richting geeft aan de verbonden partij. De kracht ligt in het vooraf vastleggen van afspraken over de doelstellingen.

Beheersing

Dit bestaat uit een stelsel van maatregelen en procedures, op grond waarvan er zekerheid aanwezig is dat de verbonden partij de vastgelegde afspraken realiseert en of de gemeente kan (bij)sturen als planning en realisatie uit elkaar lopen.

Verantwoording

Dit heeft betrekking op de (wijze van) uitvoeren van de activiteiten door de verbonden partij. Daarover moet informatie worden verstrekt. Op grond daarvan kan worden nagegaan of de uitvoering van de taken in overeenstemming is met de afspraken en of dit binnen de beschikbare budgetten gebeurt. Twee aspecten zijn daarbij van belang: rechtmatigheid en effectiviteit / efficiency.

De rechtmatigheid wordt getoetst op basis van het jaarverslag en de verklaring van de accountant. Voor het bepalen van de effectiviteit en efficiency moeten afspraken over tijdigheid, volledigheid, getrouwheid, vergelijkbaarheid e.d. periodiek gevolgd worden. Zo kunnen er geen procedurele verrassingen komen en wordt de transparantie gewaarborgd.

Toezicht houden

De continuïteit van de verbonden partij moet voorop staan. Naast de marginale toetsing van kwaliteit en risico's is de financiële positie van het groot(st) belang. Verder moeten ook de bestuurlijke doelstelling (reden van de samenwerking), juridische indicatoren en de naleving van de statuten of GR getoetst worden. Daarom wordt aanbevolen om in de statuten of GR mogelijkheden op te nemen voor corrigerende maatregelen (geven van aanwijzingen, sancties, ontslag bestuurders, controlerechten, goedkeuring begroting en rekening).

Verbonden partijen

In het vervolg van deze paragraaf gaan we per verbonden partij dieper in op:

- naam en vestigingsplaats
- de rechtvorm
- de doelstelling
- de activiteiten
- de bijdrage

- exploitatieresultaat

Het risico voor de onvoorziene financiële gevolgen bij de verbonden partijen is opgenomen in de paragraaf "risico-inventarisatie en weerstandsvermogen".

Ondersteuning regionale bestuurlijke samenwerking	
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	verzorgen van bestuurlijke ondersteuningstaken die door de deelnemende gemeenten zijn teruggenomen van het SOW
Activiteiten	periodiek bestuurlijk overleg op een aantal werkterreinen in de vorm van portefeuillehoudersoverleggen organiseren, faciliteren en coördineren. Daarnaast voert Hoorn een aantal daarvan afgeleide taken uit. Alle West-Friese gemeenten nemen deel aan deze regeling die bestaat uit: instellen, instandhouden en ondersteunen Urgentiecommissie Huisvesting en Klachtencommissie Huisvesting, regionale coördinatie jeugdbeleid, leerlingenadministratie leerlingenvervoer, werkzaamheden volwasseneneducatie, afwikkeling verplichtingen voormalig SOW.
financieel belang gemeente	de gemeente betaalt een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2013 (totaal en per inwoner) € 61.448 € 2,75 in 2014 (totaal en per inwoner) € 60.162 € 2,69
bestuurlijk belang gemeente	de leden van het college van B&W zijn vertegenwoordigt in de uiteenlopende overleggen op de diverse terreinen
eigen vermogen 1-1-2014	is resultaat 2013 € 24.505
vreemd vermogen 1-1-2014	niet van toepassing € -
exploitatieresultaat	voordelig resultaat 2013 € 24.505
overige informatie	n.v.t.

Recreatieschap West-Friesland	
Vestigingsplaats	Grootebroek
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	behartiging van de gemeenschappelijke belangen met betrekking tot de openluchtrecreatie, natuur en landschap door een zelfstandig beleid te ontwikkelen en uit te voeren gericht op een rijkere, gevarieerde natuur
Activiteiten	beheer recreatieterreinen, realiseren en beheren van vaar-, fiets- en wandelroutenetwerken, beheer verblijfsrecreatieterreinen
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2013 (totaal en per inwoner) € 115.775 € 5,18 in 2014 (totaal en per inwoner) € 113.625 € 5,06 in 2015 (totaal en per inwoner) € 114.388 € 5,09
bestuurlijk belang gemeente	wethouder heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 1-1-2014	incl. resultaat 2013 € 1.186.222
vreemd vermogen 2014	banken en financiële instellingen € 2.088.650
exploitatieresultaat	nadelig resultaat 2013 na bestemming € 41.097
overige informatie	www.recreatieschapwestfriesland.nl

	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord									
Vestigingsplaats	Alkmaar									
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling									
Doelstelling	werken aan een veilige omgeving door verkleining van risico's en beperking van leed en schade bij incidenten door het aanbieden van adequate hulp en samenwerking met alle partijen die bij veiligheid en hulpverlening betrokken zijn. Kerncompetenties zijn: sterk in samenwerking, hulpvaardig en daadkrachtig									
Activiteiten	ambulancedienst, meldkamer, veiligheidshuis, GOHR, brandweer en veiligheidsbureau									
financieel belang gemeente	de gemeente betaalt m.i.v. het jaar 2015 jaarlijks een bijdrage op basis van het aantal inwoners: <table> <tr> <td>in 2013 (totaal en per inwoner)</td> <td>€ 244.500</td> <td>€ 10,94</td> </tr> <tr> <td>in 2014 (totaal en per inwoner)</td> <td>€ 245.000</td> <td>€ 10,92</td> </tr> <tr> <td>in 2015 (voorlopig cijfer) (totaal en per inwoner)</td> <td>€ 1.417.000</td> <td>€ 62,85</td> </tr> </table>	in 2013 (totaal en per inwoner)	€ 244.500	€ 10,94	in 2014 (totaal en per inwoner)	€ 245.000	€ 10,92	in 2015 (voorlopig cijfer) (totaal en per inwoner)	€ 1.417.000	€ 62,85
in 2013 (totaal en per inwoner)	€ 244.500	€ 10,94								
in 2014 (totaal en per inwoner)	€ 245.000	€ 10,92								
in 2015 (voorlopig cijfer) (totaal en per inwoner)	€ 1.417.000	€ 62,85								
bestuurlijk belang gemeente	de burgemeester heeft zitting in het algemeen bestuur									
eigen vermogen 1-1-2014	€ 1.563.000									
vreemd vermogen 1-1-2014	vaste schulden (onderhandse leningen) € 4.710.000									
exploitatieresultaat	na bestemming € 508.000 negatief									
overige informatie	www.veiligheidsregio-nhn.nl									

	Op Maat
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	het ontwikkelen van de arbeidsvaardigheden van mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt door middel van werkervaring en scholing binnen uiteenlopende werksoorten
Activiteiten	personele dienstverlening, arbeidsonderzoek en diagnostiek, re-integratiediensten, catering, schoonmaak, verpakkingen, verkeer en vervoer, post
financieel belang gemeente	jaarlijks ontvangen we van het riojk een bijdrage in de kosten van de WSW. Deze bijdrage van € 1 miljoen betalen we door aan Op Maat
bestuurlijk belang gemeente	vertegenwoordiging in het bestuur
eigen vermogen 31-12-2013	€ 11.484.000
vreemd vermogen 31-12-2013	voorzieningen en (vaste) schulden € 1.047.000
exploitatieresultaat	voordelig resultaat (na bestemming) € 80.000
overige informatie	www.opmaatwv.nl

	Archiefdienst West-Friese Gemeenten						
Vestigingsplaats	Hoorn						
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling						
Doelstelling	historisch informatiecentrum voor West-Friesland met archieven, beeld- en geluidsmateriaal en een grote bibliotheek, door raadpleging van deze cultuurhistorische bronnen voor en over het werkgebied						
Activiteiten	beheren, bewaren en beschikbaar stellen van historische archieven, inspecteren en adviseren van/over archieven van aangesloten gemeenten						
financieel belang gemeente	kennis- en informatiecentrum voor de lokale en regionale geschiedenis de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: <table> <tr> <td>in 2013</td> <td>€ 141.250</td> <td>€ 6,31</td> </tr> <tr> <td>in 2014</td> <td>€ 142.500</td> <td>€ 6,35</td> </tr> </table>	in 2013	€ 141.250	€ 6,31	in 2014	€ 142.500	€ 6,35
in 2013	€ 141.250	€ 6,31					
in 2014	€ 142.500	€ 6,35					
bestuurlijk belang gemeente	vertegenwoordiging in algemeen bestuur						
eigen vermogen 1-1-2014	incl. bestemmingsreserves en resultaatbestemming € 514.000						
vreemd vermogen 2014	€ -						
exploitatieresultaat 2013	nadelig resultaat € 33.090						
overige informatie	www.westfriesarchief.nl						

	HALT-bureau West-Friesland						
Vestigingsplaats	Hoorn						
Rechtsvorm	niet bekend						
Doelstelling	het bureau zorgt op het snijvlak van repressie en preventie van de jeugd, criminaliteit voor bewustwording en gedragsbeïnvloeding van jongeren en hun ouders						
Activiteiten	jeugd bewust maken van de gevolgen van hun acties, het ondersteunen van de opvoeders en het samen werken naar een oplossing van een bestaande interventie tot (een combinatie van verschillende) activiteiten.						
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: <table> <tr> <td>in 2013</td> <td>€ 9.000</td> <td>€ 0,40</td> </tr> <tr> <td>in 2014</td> <td>€ 8.600</td> <td>€ 0,38</td> </tr> </table>	in 2013	€ 9.000	€ 0,40	in 2014	€ 8.600	€ 0,38
in 2013	€ 9.000	€ 0,40					
in 2014	€ 8.600	€ 0,38					
bestuurlijk belang gemeente	geen vertegenwoordiging vanuit de gemeente						
eigen vermogen 2014	niet bekend						
vreemd vermogen 2014	niet bekend						
exploitatieresultaat	niet bekend						
overige informatie	www.halt.nl						

	Ambulancedienst Noord-Holland Noord
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling via de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Doelstelling	het leveren van kwalitatief hoogstaande zorg door middel van het verleggen van haar grenzen aan de hand van continue innovaties, een goede samenwerking met (ketenzorg) partners en het centraal stellen van de patiënt in het proces ambulancezorg
Activiteiten	voor de regulier, acute en opgeschaalde zorg conformeert de RAV zich aan de aan de relevante wet- en regelgeving. Dit geldt voor de zorg op straat en die van de meldkamer, maar ook binnen de samenwerking met ketenpartners.
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2013 € 11.175 € 0,50 in 2014 € 11.500 € 0,50
bestuurlijk belang gemeente	vertegenwoordiging via de deelname aan de Veiligheidsregio
eigen vermogen 2014	niet bekend
vreemd vermogen 2014	niet bekend
exploitatie resultaat	niet bekend
overige informatie	www.veiligheidsregio-nhn.nl/ambulance-0

	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	besloten vennootschap
Doelstelling	versterking van de economische structuur van Noord-Holland, stimulering van de werkgelegenheid door het faciliteren en acquireren van bedrijven.
Activiteiten	samenbrengen van publieke en private bedrijven, stimuleren van (her)ontwikkeling van (werk)locaties, advisering en begeleiding van projecten en bedrijven voorzien van de best mogelijke werklocatie.
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2013 € 40.095 € 1,75 in 2014 € 39.011 € 1,75
bestuurlijk belang gemeente	gemeente Koggenland is aandeelhouder
eigen vermogen 2014	niet bekend
vreemd vermogen 2014	niet bekend
exploitatie resultaat	niet bekend
overige informatie	www.nhn.nl

	Gewestelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	de GGD Hollands Noorden is een regionale gezondheidsdienst voor de gemeenten en voert taken uit die opgenomen zijn in de Wet collectieve volksgezondheid. Doel is bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van de regionale bevolking. Daarbij staat collectieve preventie centraal.
Activiteiten	bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid, geven van medische adviezen, voorkomen en bestrijden van infectieziekten, stimuleren van gezond gedragen en vergelijking van regionale cijfers met landelijke.
financieel belang gemeente	de gemeente betaald een bijdrage op basis van het aantal inwoners: in 2013 (totaal en per inwoner) € 374.750 € 16,77 in 2014 (totaal en per inwoner) € 369.700 € 16,48
bestuurlijk belang gemeente	vertegenwoordiging in het algemeen bestuur van de GGD
eigen vermogen 1-1-2014	inclusief bestemmingsreserve huisvesting € 497.000
vreemd vermogen 1-1-2014	kortlopende schulden € 1.203.000
exploitatie resultaat	voordelig resultaat € 360.599
overige informatie	www.ggdhollandsnoorden.nl

	Shared Service Centre DeSom
Vestigingsplaats	Wognum
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	samenwerking op het gebied van ICT om de individuele kwetsbaarheid weg te nemen van de samenwerkende gemeenten, de autonomie te behouden en op termijn de ICT uit te voeren tegen minder meerkosten
Activiteiten	het fundament leggen en beheren tot het ICT-fundament: het netwerk, de telefonie, kantoorautomatisering, technisch beheer- en helpdeskfunctie.
financieel belang gemeente	de gemeente betalen jaarlijks de bijdrage aan de GR op basis van de (bijgestelde) begroting. De bijdrage voor 2015 is nog niet bekend. Op termijn zal de bijdrage voor Koggenland uitkomen op ca. € 700.000.
bestuurlijk belang gemeente	gemeente heeft zitting in het bestuur.
eigen vermogen 2014	Niet van toepassing, GR in oprichting
vreemd vermogen 2014	Niet van toepassing, GR in oprichting
exploitatie resultaat	Niet van toepassing, GR in oprichting
overige informatie	n.v.t.(nog geen website)

	WerkSaam West-Friesland
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	samenwerking op het gebied van de uitvoering van de nieuwe Participatiewet en verbeteren van de dienstverlening aan werkgevers en werknemers
Activiteiten	efficiëntere en effectievere dienstverlening door samenwerken tussen gemeente, Op Maat en het UWV.
financieel belang gemeente	gezamenlijk uitvoeren van takenpakket re-integratie, inkomensverstrekking en de werkgeversdienst moet op termijn leiden tot kostenbesparing
bestuurlijk belang gemeente	gemeente heeft zitting in het bestuur
eigen vermogen 2014	Niet van toepassing, GR in oprichting
vreemd vermogen 2014	Niet van toepassing, GR in oprichting
exploitatieresultaat	Niet van toepassing, GR in oprichting
overige informatie	n.v.t. (nog geen website)

	Programabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	ondersteunen en stimuleren van de samenwerking op het gebied van de integrale veiligheid tussen de gemeente in Noord-Holland Noord
Activiteiten	focus op georganiseerde criminaliteit, high impact crime (overvallen/woninginbraken), jeugd (alcohol/schoolverzuim), maatschappelijke onrust, burgerparticipatie, overlast en risicoburgers (OGGZ problematiek)
financieel belang gemeente	de gemeente betaalt een bijdrage van € 0,28 per inwoner
bestuurlijk belang gemeente	geen bestuurlijk belang bekend
eigen vermogen 2014	niet bekend
vreemd vermogen 2014	niet bekend
exploitatieresultaat	in 2014: voordelig saldo van € 10.762.
overige informatie	www.integraleveiligheidnh.nl

	NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	naamloze vennootschap
Doelstelling	beheren, besturen en financieren van andere ondernemingen en vennootschappen, verlenen van diensten aan ondernemingen en vennootschappen waarmee de vennootschap verbonden is en het stellen van zekerheid voor schulden van anderen
Activiteiten	zie boven
Aandelen	147 aandelen van het totaal van 4.646
financieel belang gemeente	winstdeling in dividend NUON Energy en Aliander € 152.169 jaar: 2014
bestuurlijk belang gemeente	deelname aan de AvA (aandeelhoudersvergadering)
eigen vermogen 1-1-2014	incl. herwaarderings en overige reserves € 97.603.000
vreemd vermogen 1-1-2014	bestaande uit kortlopende schulden € 4.814.000
exploitatieresultaat 2013	verdeeld naar aandeelhouders o.b.v. aantal aandelen € 4.808.000
overige informatie	n.v.t.

	Regionale uitvoeringsdienst (RUD)
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	professionele, efficiënte en kwalitatief goede uitvoering van de aan haar opgedragen (milieu)taken
Activiteiten	missie en visie: efficiënt organiseren en professioneel uitvoeren met ca. 140 specialisten
financieel belang gemeente	bijdrage voor 2015 € 117.769
bestuurlijk belang gemeente	wethouders heeft zitting in het algemeen bestuur
eigen vermogen 1-1-2014	incl. bestemmingsreserve € 222.900
vreemd vermogen 1-1-2014	€ -
exploitatieresultaat 2013	resultaat is € -
overige informatie	www.rudnh.nl

	NV Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	's Gravenhage
Rechtsvorm	naamloze vennootschap
Doelstelling	bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank wil kosten laag houden voor maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Activiteiten	optreden op de geld- en kapitaalmarkt als centrale inkooporganisatie voor overheden, met een groter inkoopvolume wat zich vertaalt in scherpere tarieven.
aantal aandelen	de gemeente heeft 29.016 aandelen
bestuurlijk belang gemeente	deelname aan de AvA (aandeelhoudersvergadering)
financieel belang gemeente	jaarlijkse dividenduitkering: in 2014 € 36.850
eigen vermogen 1-1-2014	exclusief ongerealiseerde herwaarderings € 2.918 (in miljoenen €)
vreemd vermogen 1-1-2014	niet bekend
exploitatieresultaat 2013	voordelig resultaat na belastingen € 283 (in miljoenen €)
overige informatie	www.bng.nl

	Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	het vaststellen en (doen) uitvoeren van het beleid ten aanzien van huishoudelijke en andere afvalstoffen. Holland Collect is belast met de uitvoering van deze taak.
Activiteiten	beheer van de voormalige stortplaats Westwoud
risico's	uitoefening van rechten en plichten zoals verbonden aan het aandeelhouderschap HVC
bestuurlijk belang gemeente	uitvoering van taken en bevoegdheden in het kader van de gemeenschappelijke regeling
financieel belang gemeente	voor de nazorg van de vuilstortplaats is een voorziening opgebouwd die voldoende is voor het meest waarschijnlijk geachte scenario van 30 jaar nazorg
eigen vermogen 1-1-2014	zitting in het bestuur
vreemd vermogen 1-1-2014	dividenduitkering, jaarlijks ca. € 75.000
exploitatieresultaat 2012	incl. resultaatbestemming 2012 € 133.491
overige informatie	niet aanwezig
	voordelig resultaat € 108.491
	niet bekend

Paragraaf financiering

Inleiding

De paragraaf financiering (of treasuryparagraaf) is op grond van het bepaalde in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, het BBV, een verplicht onderdeel in de programmabegroting en in de jaarrekening. Daarnaast zijn in de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) regels opgenomen over het financieringsgedrag van de gemeenten. Het uitgangspunt daarbij is het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's.

In de Wet FIDO zijn kaders opgenomen voor een verantwoorde, verstandige en professionele inrichting en de uitvoering van de treasuryfunctie van de gemeenten. Uitgangspunt is het in 2014 vastgestelde treasurystatuut en de verordeningen op grond van artikel 212 en 213 van de Gemeentewet.

Beleid

Zoals vermeld zijn de activiteiten van de gemeente op het gebied van de financiering gebonden aan wettelijke regels, waarvan de belangrijkste zijn opgenomen in de Wet FIDO. In de vergadering van de raad van 10 maart 2014 zijn nieuwe verordeningen vastgesteld voor:

- de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente
- op de uitgangspunten van het financiële beleid, de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie van de gemeente

Samen vormen zij de belangrijkste uitgangspunten van het beleid:

- de gemeente verstrekt leningen en garanties uitsluitend uit hoofde van de "publieke taak"

- daarbij dient de gemeenteraad goedkeuring te verlenen, waarbij vooraf advies is ingewonnen over de kredietwaardigheid en financiële positie
- de door de gemeente uitgezette middelen hebben een verstandig en voorzichtig karakter en zijn niet gericht op het verkrijgen van zo hoog mogelijke inkomsten en de daarmee verband houdende risico's
- financiering wordt slechts aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak
- financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door interne financieringsmiddelen in te zetten om het renteresultaat te optimaliseren
- er worden twee offertes gevraagd met indicatieve rente en voorwaarden bij minimaal twee instellingen voordat definitieve financiering wordt aangetrokken
- het aantrekken van financiering met het oogmerk deze winstgevend weg te zetten is niet toegestaan

Risicobeheer

De risico's die de gemeente loopt bij de uitvoering van de treasurytaak liggen hoofdzakelijk in de liquiditeiten, de rente en de kredietrisico's. Om deze risico's zoveel mogelijk te beperken is in de Wet FIDO een kasgeldlimiet en een renterisiconorm vastgelegd.

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt als de rente sterk stijgt voor de afgesloten geldleningen of bij herfinanciering. Het risicobeheer is het bewust beperken van deze invloed. Daarnaast behoren ook het minimaliseren van de rentekosten en het optimaliseren van de rentebaten tot dit onderdeel.

We beperken de risico's door zoveel mogelijk leningen af te sluiten tegen een zo laag mogelijk vast percentage en meest gunstige looptijd.

Kredietrisico

Hier loopt de gemeente een risico indien verstrekte geldleningen niet kunnen worden terugbetaald vanwege financiële problemen. Het uitzetten van liquide middelen is niet meer aan de orde nu door de rijksoverheid het schatkistbankieren is ingesteld. Gemeente zijn verplicht deze overtollige middelen bij de rijksoverheid te parkeren.

Uitgezette leningen aan verenigingen en instellingen komen eigenlijk niet voor. Wel lopen er nog enige hypothecaire kredieten aan ambtenaren. De opstaande bedragen zijn laag en de verplichtingen worden goed nagekomen. In deze loopt de gemeente geen risico.

Liquiditeitsrisico

Kan de gemeente aan zijn verplichtingen voldoen? Om de mate van financiering te bepalen maken we gebruik van liquiditeitsplanningen. We zien er dus op toe dat de liquide middelen voldoende aanwezig zijn om de aangegane verplichtingen na te komen. Met name het goed inplannen van uitgaven van investeringen en de bouwgrondexploitatie zijn hierin een belangrijk onderdeel.

Ontwikkelingen

Relatiebeheer

Als huisbankier geldt de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag. De dienstverlening verloopt naar tevredenheid. De gemeente heeft ook een rekening bij de Rabobank. Deze wordt hoofdzakelijk gebruikt voor het afstorten van liquide middelen van burgerzaken, zwembaden en Koggenhal.

Met de BNG heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. Daarin zijn bepaalde voordelen voor de gemeente opgenomen.

Wel is in de overeenkomst een aantal beperkingen opgenomen met betrekking tot de herfinanciering. Zo is de gemeente verplicht gebruik te maken van de diensten van de BNG indien de rente voor de korte financiering minder dan 0,05% afwijkt. Gelet op het huidige rentepeil komt het haast niet meer voor dat de rente meer afwijkt. Er is dan ook ingestemd met het voorstel om voor korte financiering gebruik te maken van één aanbieder.

Kasbeheer

Voor een goed kasbeheer zijn de liquiditeitsprognoses onontbeerlijk. Dit bevordert een betere beheersing van de kasstromen en dus de rentelasten.

Voor de debiteuren is er voor de invordering van openstaande bedragen een vast beleid. Voor de belastingdebiteuren gelden wettelijke bepalingen. Indien nodig wordt er voor de dwanginvordering gebruikt gemaakt van een externe deurwaarder. Bij overige debiteuren bekijken we per geval of dwanginvordering per gerechtsdeurwaarder zinvol is, zowel juridisch als qua kosten.

Rente-ontwikkeling

Voor het ontwikkelen van een rentevisie wordt gebruik gemaakt van de informatie van de BNG en de informatie die via internet beschikbaar is. Vanaf 2014 en volgende jaren voorziet men een licht herstel van de economie. Aan de andere kant wordt dit herstel mogelijk weer teniet gedaan door de internationale spanningen.

Voor het jaar 2015 gaan we er van uit dat de renteontwikkelingen beperkt zullen zijn en er weinig zal veranderen in de huidige rentestanden.

Wet HOF

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën geeft strenge regels om er voor te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt blijft tot 3%, het EMU-tekort. Op grond daarvan mag het begrotingstekort van de overheid niet

meer bedragen dan 3% van het bruto binnenlands product. De wet HOF geeft regels die investeringen in de gemeente lastiger kunnen maken en zelfs tot een boete kunnen leiden. In het kort kom het er op neer dat de gemeente niet meer mag uitgeven dan zij ontvangt, het kasstelsel. De gemeente kan echter reserves inzetten ter dekking van investeringen. Daardoor kan de gemeente door het inzetten van de eigen reserves een EMU-tekort veroorzaken. De baten en lasten binnen de begroting veranderen immers niet, maar toch geeft de gemeente meer geld uit.

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 zijn de gemeenten verplicht hun overtollige liquide middelen bij de rijksoverheid te stallen. Daarvoor krijgen de gemeente een (beperkte) rentevergoeding. Door dit bankieren dragen we bij aan een lager EMU-schuld van de collectieve sector en verminderd de externe financieringsbehoefte van de rijksoverheid.

Overigens zijn de gevolgen van het schatkistbankieren voor ons beperkt. We zijn nog steeds aangewezen op korte financiering. Gelet op de regelmatige bijstelling van de liquiditeitsprognoses beschikken we eigenlijk niet over liquide overtollige middelen.

Financiering

Renterisicobeheer

Daaronder verstaan we het beperken van de invloed van toekomstige rentewijzigingen. Ook het minimaliseren van de rentelasten en het maximaliseren van de rentebaten rekenen we hiertoe. Om het renterisico's te beperken geldt er een kasgeldlimiet en een renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

Door het instellen van deze limiet komt er een grens aan het aantrekken van korte financiering (looptijd maximaal 1 jaar). Deze percentages zijn veelal lager dan de percentages bij lange financiering. De limiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het begrotingstotaal bij de aanvang van het begrotingsjaar.

Als het bedrag van de externe, korte financiering gedurende drie kwartalen boven deze limiet uitkomt bestaat de verplichting om de consolideren. We zijn dan verplicht de korte financiering om te zetten in lange financiering. Veelal betekent dat dat we meer rente moeten betalen.

We verwachten dat we in het jaar 2015 geen overschrijding van de kasgeldlimiet hebben. Dit komt mede door de fors gestegen omvang van onze begroting.

Renterisiconorm

Deze bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan de herziening van de rente en herfinanciering. Hiermee is een maximale grens gesteld aan het renterisico op de langlopende leningportefeuille. De norm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherziening niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij de aanvang van het begrotingsjaar.

Voor het jaar 2015 blijven we binnen de norm van € 11 miljoen (20% van het begrotingstotaal van € 55 miljoen).

Leningportefeuille

In 2015 lossen we de opgenomen geldlening uit 2010 van € 7 miljoen in zijn geheel af. Daarbij blijven we, zoals aangegeven, binnen de renterisiconorm.

Gelet op de ontwikkeling van de rente op de kapitaalmarkt verwachten we een nieuwe geldlening op te nemen tegen goede voorwaarden en een gelijk rentepercentage.

Paragraaf bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

Een proactieve dienstverlenende organisatie die kwalitatief zorgdraagt voor een goede informatievoorziening met ruimte voor medewerkers om resultaten te bereiken binnen de afgesproken kaders.

Speerpunten

- Dienstverlening
- Informatievoorziening, automatisering en communicatie
- Medewerkers

Dienstverlening

Doelstellingen

In onze visie staan drie pijlers centraal, namelijk de klant, de politiek en de medewerker. De klant centraal is gekoppeld aan onze rol als dienstverlener. Wij zijn ons ervan bewust dat onze klant afhankelijk is van onze dienstverlening. Dit vraagt om een zorgvuldige en klantgerichte houding naar onze klant. Wij willen een betrouwbare partner zijn, die met onze inwoners en ondernemers meedenkt.

Vanuit onze rol als facilitator zetten we de politiek centraal. De ambtelijke organisatie zorgt voor een pro-actieve en zorgvuldige informatievoorziening aan de raad en het college. Het is van essentieel belang dat zij tijdig over de juiste informatie beschikken, zodat zij de juiste afwegingen en besluiten kunnen nemen. We zorgen voor kwalitatief goede voorstellen en hebben gevoel voor de politiek-bestuurlijke verhoudingen.

Als werkgever staat onze medewerker centraal. We willen een goede werkgever zijn, die zijn medewerkers kansen biedt om zich te ontwikkelen. Wij geven de medewerkers het vertrouwen en de verantwoordelijkheid om resultaten te kunnen behalen. Onze medewerkers kunnen het verschil maken in de manier waarop onze inwoners onze dienstverlening ervaren. Dit vraagt uiteraard een houding van onze medewerkers die gekenmerkt wordt door:

- pro-activiteit
- professionaliteit
- klantgerichtheid
- verantwoordelijkheid voor het resultaat

Wat gaan we doen?

Om de doelen en resultaten van de gemeente Koggenland te kunnen realiseren, werken we op basis van resultaatgerichte afspraken. De speerpunten worden beschreven in de programmabegroting. De uitwerking van deze resultaatgebieden worden verder uitgewerkt in een afdelingsplan en een medewerkerplan. Op basis van de resultaatafspraken sturen wij gedurende het jaar op de gewenste resultaten.

Integrale samenwerking vormt het uitgangspunt om tot het best mogelijke resultaat te kunnen komen. Medewerkers betrekken actief anderen bij hun werk en voelen zich verantwoordelijk voor hun werk en de manier waarop de werkprocessen zijn ingericht. We werken aan continue verbeteringen door middel van het lean-gedachtegoed, waarbij het perspectief van de inwoner en ondernemer als uitgangspunt wordt genomen.

Kerntakendiscussie

De kerntakendiscussie ronden we af in het voorjaar van 2015. De uitkomsten van de kerntakendiscussie zal leiden tot besluitvorming over keuzes rondom de kerntaken. Deze besluiten vertalen we naar concrete maatregelen en deze voeren we in 2015 en volgende jaren verder uit.

Regelgeving

De komende jaren zetten wij verder in op het terugdringen van overbodige regels, zowel voor inwoners als voor ondernemers. Door gebruik te maken van VNG standaarden (waarbij rekening wordt gehouden met regeldruk), kwalitatief hoogwaardige informatiehuishouding en de LEAN-gedachte in onze organisatie werken wij hier al aan. Dit zetten we voort en daarbij voeren we in de komende periode een project uit gericht op het terugdringen van overbodige regelgeving met de blik op “passende” regels.

Samenwerking

Op veel verschillende terreinen wordt regionaal de samenwerking gezocht. In deze toelichting wordt alleen ingegaan op de regionale samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoering.

Om alle taken kwalitatief goed uit te kunnen voeren en de continuïteit van onze dienstverlening te kunnen garanderen zoeken we de samenwerking in de regio. Op het gebied van de bedrijfsvoering hebben de colleges van Koggenland, Medemblik en Opmeer de opdracht gegeven om te onderzoeken op welke onderdelen binnen de bedrijfsvoering samenwerking een toegevoegde waarde kan zijn. De directies van de verschillende gemeenten hebben naar aanleiding van deze opdracht een samenwerkingsagenda opgesteld voor de komende periode. De top vijf van deze samenwerkingsagenda ziet er als volgt uit:

1. financiën
2. P&O
3. informatiemanagement
4. inkoop & contractmanagement
5. juridische kwaliteitszorg

Samenwerking vraagt om een andere rol van de organisatie en de medewerkers. De regiefunctie die we als gemeente vervullen wil zeggen dat de gemeente het beleid formuleert en het uitvoeringsproces aanstuurt. De samenleving gekenmerkt zich door grote complexiteit en dynamiek. Een integrale aanpak is noodzakelijk. Afstemming en coördinatie zijn onlosmakelijk verbonden met deze integrale aanpak.

Informatievoorziening & automatisering en communicatie

Doelstelling Informatievoorziening & automatisering

De komende jaren krijgen we te maken met onder andere decentralisaties, minder geld en hoge eisen aan onze dienstverlening met minimale administratieve lasten. Hiervoor zijn een effectieve en efficiënte manier van werken en de beschikbaarheid van de juiste, actuele en betrouwbare gegevens noodzakelijke randvoorwaarden.

Het belang van het op orde hebben van de gemeentelijke informatiehuishouding en automatisering zal in de toekomst alleen maar toenemen met het oog op de technologische ontwikkelingen. Burgers, bedrijven en medewerkers hebben goede informatie nodig. Zonder goede informatie kunnen wij geen prestaties leveren en kunnen vragen van klanten niet of onvoldoende worden beantwoord. De informatiehuishouding en automatisering dient op orde te zijn om de dienstverlening en bedrijfsvoering optimaal te kunnen faciliteren.

Met continue inzet op een goede informatiehuishouding en automatisering willen we komen tot:

- klantgerichte digitale dienstverlening, met aandacht voor die mensen die (nog) minder digivaardig zijn
- de basisgegevens zijn altijd op orde en actueel.
- de ICT-infrastructuur is stabiel, 24/7 beschikbaar en bij de tijd.

Wat gaan we doen?

Om de doelstellingen te kunnen behalen, werken we in 2015 aan:

- een goede integratie naar het SSC DeSom
- een goede integratie naar de WOW, implementatie van overige effecten van de decentralisaties in het Sociaal Domein en zorgen voor een goede afstemming met het zorgteam
- het opbouwen van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)
- een goede stabiele ICT infrastructuur

De decentralisatie in het Sociaal Domein en mogelijke gemeentelijke samenwerkingsverbanden kunnen grote impact hebben op onze informatiehuishouding.

Communicatie

Koggenland wil transparant en betrouwbaar zijn. Dit komt ook tot uiting in de communicatie. Primair richten we ons op twee communicatiekanalen, namelijk Koggennieuws en de website. We hebben voortdurend oog voor de informatievoorziening aan onze inwoners.

Naast de communicatie via de primaire kanalen, richten we ons ook op het fysieke contact tussen de gemeente en haar inwoners. Het college van B&W gaat in gesprek met de inwoners om de plaatselijke ontwikkelingen met elkaar te bespreken met als belangrijkste doel "samen met oplossingen komen en samen zorgen voor de "energie" in de gemeente". We gaan niets

uit de weg, we krijgen energie van elkaar en gaan samen op zoek naar de oplossing.

Medewerkers

Doelstelling

Door oog te hebben voor de beschikbaarheid en inzetbaarheid van medewerkers, kan gestuurd worden op de haalbaarheid van de resultaten.

Wat gaan we doen?

Strategische personeelsplanning is het middel dat gebruikt wordt om tijdig te anticiperen op mutaties in het personeelsbestand. In 2014 zijn we gestart met een vernieuwde gesprekscyclus, waarbij per medewerker wordt ingegaan op de te realiseren resultaten (wat) en de competenties (hoe) die nog zijn om dit te bewerkstelligen. De resultaten worden vastgelegd in een medewerkplan, dat voortvloeit uit het collegeprogramma en het daaraan gerelateerde afdelingsplan.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Achtgrond en ontwikkelingen

Voor de verschillende onderdelen waar de gemeente het eigendom en de verantwoordelijkheid heeft voor beheer en onderhoud zijn beleidskaders en kwaliteitsniveaus vastgesteld:

- **Wegen** de planning voor het groot onderhoud gebeurt op basis van het raadsbesluit d.d.6 februari 2012 waarmee het streefniveau voor de kwaliteit van de wegen is vastgesteld. Verder geldt het beleid zoals vastgesteld in het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP 2013-2023) meegenomen
- **Water** het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2014-2018 bevat de doelstellingen, benodigde maatregelen, kosten en een overzicht van de ontwikkeling van de inkomsten (de rioolheffing)
- **Groen** in 2011 zijn per dorpskern Groenbeheersplannen opgesteld met kwaliteitsniveaus per deelgebied. Voor de groene sportvelden zijn in 2013 aparte gedetailleerde beheersplannen opgesteld. Voor de vervanging van machines is een meerjarenplanning opgesteld
- **Gebouwen** benodigde structurele onderhoudswerkzaamheden, gekoppeld aan het gebruik van de gebouwen, zijn opgenomen in Meerjaren Onderhouds Plannen (MOP's)

- **Openbare verlichting** in 2013 is het Beleidsplan Openbare Verlichting vastgesteld.

Enkele belangrijke ontwikkelingen die nog in de MOP's voor de gemeentelijke gebouwen vertaald moeten worden zijn de volgende:

- aanpassing van het accommodatiebeleid na de kerntakendiscussie
- het opstellen van onderhoudsplannen voor de sportcomplexen waar kunststofvelden zijn gerealiseerd
- overdracht van het onderhoud schoolgebouwen aan de schoolbesturen

Bekostiging groot onderhoud

Voor veel onderhoud aan kapitaalwerken zijn voorzieningen in het leven geroepen om langjarig het onderhoud te borgen. Met uitzondering van wegen, bruggen en beschoeiingen waarvoor het groot onderhoud deels uit de reserves wordt bekostigd.

Op basis van inspectiegegevens en daaraan gekoppeld onderhoudsplan, zou jaarlijks circa € 630.000 extra in de begroting moeten worden gereserveerd om – zonder gebruik te maken van reserves – het volledige onderhoud te doen.

Deze ruimte biedt de begroting niet. Met de vakafdeling is daarom uiterst kritisch naar het onderhoudsprogramma gekeken. De ambitie is nu om - door zorgvuldig werken te bundelen, te faseren en te versoberen – het totale onderhoud binnen de bestaande begroting uit te voeren. Jaarlijks monitoren wij of dit haalbaar is, met aandacht voor de veiligheid en kwaliteit van de openbare ruimte. Uitname uit de reserves blijft dan beperkt tot waarvoor een reserve bedoeld is: onvoorziene of incidenteel grootschaliger projecten.

Wat willen we?

Het duurzaam waarborgen van een veilig, prettig en functioneel gebruik van gemeentelijke eigendommen, volgens hiervoor vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Speerpunt

Vaststellen hoe het groot onderhoud in de toekomst wordt bekostigd.

Doelstelling 2015

Handhaven van de vastgestelde kwaliteitsniveaus binnen het in de begroting opgenomen onderhoudsbudget.

Wat gaan we doen?

Uitvoeren van klein en groot onderhoud op basis van de vastgestelde kwaliteitsniveaus, MOP's, onderhouds-en beheersplannen. De gemeente heeft veel invloed op de plannen.

Subsidieverstrekking vanuit de provincie voor wegreconstructies vooraf aanvragen. Onvoorziene omstandigheden tijdens het werk zoveel mogelijk voorkomen door inspectie en vooronderzoek. Belangen omwonenden (door het ontwerp of tijdens het werk) inventariseren en meenemen via e-participatie, publicaties en bereikbaarheid contactpersoon.

Paragraaf grondbeleid

Deze paragraaf is expliciet in het Besluit Begroting en Verantwoorden (BBV) opgenomen als een verplichte paragraaf. In het BBV is eveneens beschreven wat er minimaal in deze paragraaf aan bod dient te komen.

In de nieuwe opzet van de programmabegroting is op amendement van de raad besloten zowel het woningbedrijf als het grondbedrijf als een apart beleidsveld op te nemen. Op deze wijze komt het beleid en het belang van zowel het grondbedrijf als het woningbedrijf beter tot zijn recht.

Voor het woningbedrijf is in het BBV niet opgenomen dat deze in een verplichte paragraaf is. De paragraaf is, zoals vermeld, wel verplicht. Wij verwijzen u echter voor deze paragraaf naar het beleidsveld "grondbedrijf" onder het programma "wonen en ondernemen".

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Risicobeheersing

Onder risicobeheersing verstaan we het herkennen en kwantificeren van risico's en het vastleggen van maatregelen om ze te beheersen. Daarmee beïnvloeden we de kans van optreden en/of de gevolgen van de risico's. Afhankelijk van de mate van de factoren "kans" en "gevolgen" kan een risico op vier manieren worden aangepakt:

Voorkomen:	één of beide van de factoren wegnemen;
Verminderen:	één of beide van de factoren afzwak
Uitbesteden:	risico's onderbrengen bij verzekeraars;
Accepteren:	wanneer het risico een acceptabel verlies betekent

Risico's

In oktober 2012 heeft de NAR (Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement) een rapportage over ons weerstandsvermogen opgesteld. Ter actualisering van het risicobeleid is er in mei 2014 een risico-inventarisatie uitgevoerd door de afdeling Financiën in samenwerking met de vak afdelingen.

Een aantal van in het verleden gesignaleerde risico's benoemde risico's zijn nu in de begroting meegenomen. Zoals de hogere kosten leerlingenvervoer, toerekening uren aan grondexploitaties en investeringen.

De genoemde risico's zullen zich niet allemaal tegelijk voordoen tot de maximale omvang. Het risico is ingeschat in maximale omvang, kans dat het risico zich voordoet (kans in procenten), en tot slot het risico (in €, financieel risico maal percentage).

Naar aanleiding van het huidige risicobeleid zijn de volgende risico's in kaart gebracht (weergegeven per programma):

Programma: Dienstverlening & Bestuur			Maximaal		
Risico	Omschrijving	Mogelijke gevolgen	Financieel risico	Kans in %	Risico in €
Korting gemeentefonds	Het rijk past een korting toe op de algemene uitkering. Toekomstige herijking van het Gemeentefonds.	Een lagere uitkering van het gemeentefonds heeft effect op de exploitatie.	€ 750.000	50 %	€ 375.000
Invoering vennootschapsbelasting per 01-01-2016	Het kabinet heeft ingestemd om VPB in te voeren op overheidsbedrijven (bij uitvoeren van economische activiteiten). Door invoering wil de Commissie het verschil tussen gemeente en private ondernemingen minimaliseren en daarmee een gelijke marktpositie creëren.	Grote administratieve lasten verhoging met eventueel formatie-uitbreiding en advieskosten voor invulling VPB.	€ 100.000	100 %	€ 100.000
Referendum	Mogelijkerwijs vinden er meerdere referenda plaats dan in de begroting rekening gehouden.	Meer kosten dan begroot.	€ 60.000	50 %	€ 30.000
Aanspreken garantstellingen en borgstellingen	De gemeente staat garant voor woningbouwstichtingen en andere instellingen.	De betaling van schulden aan derden.	€ 20.931.000	1 %	€ 210.000
Meerkosten Pink Roccade	De exploitatiekosten worden door Pink Roccade voor 2015 met € 188.000 verhoogd.	Op dit moment vind er nog onderhandeling plaats over de nieuwe overeenkomst voor de komende jaren uitkomst hiervan is nog niet duidelijk. In de begroting 2015 is rekening gehouden met een kostenstijging van € 100.000.	€ 200.000	50 %	€ 100.000
De Som	De Som is onlangs van start gegaan.	Eventuele frictiekosten	€ 100.000	50 %	€ 50.000
Mogelijke toekomstige samenwerking	Gelet op de speerpunten aangegeven in de kadernota 2015 zal verder uitvoering worden gegeven aan de samenwerkingsagenda.	Desintegratiekosten en frictiekosten	€ 150.000	50 %	€ 75.000

Veiligheidsregio	Per 1-1-2015 is de Veiligheidsregio een feit. Onder andere de basistaken brandweertaken zijn overgedragen naar de Veiligheidsregio.	In de begroting 2015 is gekozen voor de verdeelsleutel openbare orde en veiligheid variant en niet voor de overige twee varianten (inwoners en 50/50). Mocht het algemeen bestuur besluiten tot de andere varianten dan brengt dit een extra financieel risico met zich mee.	€ 200.000	75 %	€ 150.000
Regionale uitvoeringsdienst (RUD)	De milieutaken zijn ondergebracht bij de RUD. De financiële consequenties zijn opgenomen in de meerjarenraming 2016-2018 en begroting 2015.	Mogelijk gevolg dat in de eerste jaren geconfronteerd kunnen worden met frictiekosten.	€ 100.000	25 %	€ 25.000
Stijging van de kort- en langlopende rente	Momenteel hebben we te maken met een historisch laag rentepercentage.	Bij aangaan of conversie van leningen kan de gemeente geconfronteerd worden met een hoger rentepercentage.	€ 300.000	50 %	€ 150.000
Programma: Welzijn & Zorg					
Risico	Omschrijving	Mogelijke gevolgen	Financieel risico	Kans in %	Risico in €
WerkSaam West-Friesland, in oprichting	Gemeenschappelijke regeling in oprichting, was voorheen Op/Maat. Per 1-1-2015 onder de naam WerkSaam West-Friesland.	Op dit moment is nog niet duidelijk wat de eventuele financiële risico's kunnen zijn van deze oprichting	€ 400.000	50 %	€ 200.000
Afloop WSW	Door de afloop van de WSW uitkeringen nemen de bijstandsuitkeringen (Wajong) toe.	Toename van bijstandsuitkeringen	€ 200.000	100 %	€ 200.000
Decentralisatie overheidstaken	Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de WMO, jeugdzorg en AWBZ. Ingaande 2015 wordt de uitkering van het Gemeentefonds met ca. 7,6 miljoen verhoogd om uitvoering te geven aan de decentralisaties.	De implementatie van de decentralisatie zal mogelijk extra kosten met zich meebrengen. Onder andere transitiekosten waardoor het extra bedrag van de algemene uitkering de komende jaren mogelijk onvoldoende zal zijn.	€ 1.520.000	75 %	€ 1.140.000

Werk en inkomen/ BUIG	Openeinderegeling van de bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten.	De BUIG en de WSW worden per gemeente afgerond. Dit kan nadelig uitvallen.	€ 200.000	75 %	€ 150.000
Accommodatiebeleid	Het actualiseren van het accommodatiebeleid.	Het gevolg van de maatregelen kan de gemeente de eerste jaren met extra kosten worden geconfronteerd.	€ 100.000	100 %	€ 100.000
Programma: Wonen & Ondernemen					
Risico	Omschrijving	Mogelijke gevolgen	Financieel risico	Kans in %	Risico in €
Onderhoud bruggen	Er is vanaf heden geen onderhoudsvoorziening begroot.	Er komen tegen de verwachting in wel onderhoud aan bruggen.	€ 200.000	50%	€ 100.000
Hogere kosten Westfrisiaweg	Een gedeelte van de Westfrisiaweg is afgerond.	Hogere kosten dan geraamde bijdragen.	€ 900.000	70 %	€ 630.000
Overname wegen HHNK	Mogelijke overname onderhoud wegen.	Door het onderhoud aan de wegen nemen de exploitatielasten toe.	PM	PM	PM
Beschoeiingen MOP	Uitvoeren van de beschoeiingen vanuit het meerjarig onderhoudsplan.	Door het uitvoeren van de beschoeiingen nemen de exploitatielasten toe.	€ 60.000	50 %	€ 30.000
Woningbedrijf:					
Verhuurdersheffing	In 2013 is voor het eerst Verhuurdersheffing afgedragen aan de belastingdienst. De verhuurdersheffing zal in 2014 oplopen tot € 400.000 en in 2017 zelfs tot € 800.000.	Onzeker in hoeverre het tekort kan worden opgevangen door de verkoop van woningen. Financiële gevolgen dienen te worden opgevangen door reserve woningbedrijf.	€ 400.000	100 %	€ 400.000
Grondbedrijf:					
Afwikkeling faillissement ontwikkelaar Polderwijde	Faillissement met de ontwikkelaar van Polderwijde dient nog te worden afgewikkeld.	Financiële gevolgen dienen te worden opgevangen binnen de algemene reserve grondbedrijf.	PM	PM	PM
Afwaardering gemeentelijke gronden	Niet of vertraagd realiseren van Tuinderswijde. Mogelijke afwaardering grond tot agrarische waarde.	Financiële gevolgen dienen te worden opgevangen binnen de algemene reserve grondbedrijf.	€ 1.540.000	90 %	€ 1.386.000

Uitgifte bedrijfskavels	De uitgifte van bedrijfskavels bij de projecten Vredemaker-Oost en Hofland is vertraagd.	Financiële risico's dienen binnen het grondbedrijf te worden opgevangen.	PM	PM	PM
--------------------------------	--	--	----	----	----

Totaal algemene dienst	€ 3.815.000
Totaal grondbedrijf:	€ 1.386.000
Totaal woningbedrijf:	<u>€ 400.000</u>
Totaal risico's:	<u>€ 5.601.000</u>

Weerstandsvermogen

Onder dit begrip verstaan we het vermogen om de (financiële) risico's op te vangen zonder dat dit gevolgen heeft in de continuïteit van de uitvoering van het beleid en beheer. Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten geeft aan dat het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De middelen en mogelijkheden waarover we beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- De risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de gemeente.

De paragraaf over het weerstandsvermogen bevat minimaal:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- Een inventarisatie van de risico's
- Het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van een gemeente bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. Globaal is het weerstandsvermogen als volgt opgebouwd:

Structureel:	de post "onvoorzienne uitgaven" de post "budgettaire ruimte" de ruimte in de belastingcapaciteit
Incidenteel:	de algemene reserve de overige vrije reserves de stille reserves

Onvoorzienne uitgaven

Tot 2015 werd er voor de post onvoorzienne uitgaven een bedrag van € 2,50 per inwoner genomen. Met ingang van 2015 is dit niet meer een bedrag per inwoner, maar een structureel bedrag van € 45.000 per jaar.

Budgettaire ruimte

Door de nieuwe opzet van de begroting worden de kapitaallasten van nieuwe investeringen direct ten laste van de exploitatie van de betreffende producten gebracht en niet langer ten laste van de budgettaire ruimte. Om deze reden heeft de budgettaire ruimte niet langer een saldo en heeft de budgettaire ruimte geen invloed op het weerstandsvermogen.

Ruimte belastingcapaciteit

Naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds is de heffing van de onroerende zaakbelastingen (OZB) de belangrijkste, vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Er zijn wel hogere inkomstenbronnen, doch aan deze middelen zit een bestedingsverplichting. Deze zijn dus niet vrij aanwendbaar.

In de berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds houdt het rijk rekening met fictieve inkomsten uit de OZB. Zij gaat daarbij uit van de economische waarde van de objecten en een gemiddeld tarief van heel Nederland. Het rijk gaat er vanuit dat Koggenland ruim € 2,5 miljoen aan OZB heft.

In 2015 stijgen de tarieven van de onroerende zaakbelastingen met 1,4 % ten opzichte van 2014. De inkomsten ramen we af op afgerond € 1.770.000. Dit betekent dat we, ondanks deze stijging van de tarieven, nog een ruimte hebben van € 810.000. We heffen dus nog altijd ca. 30% minder OZB dan het rijk in de algemene uitkering in aftrek neemt.

In de kadernota 2015 bestaat het voornemen om een OZB verhoging van € 12 per object (zowel woning als bedrijf) door te voeren en een uitwisseling tussen rioolrecht en OZB door te zetten. Dit komt per saldo neer op ca. € 350.000 meer aan OZB opbrengsten. Voor het weerstandsvermogen hebben we de ruimte belastingcapaciteit voor bovenstaande aanpassing aangehouden.

Algemene reserve

Door de vaststelling van de notitie "reserves en voorzieningen 2014" bedraagt de algemene reserve, door een dotatie van € 12,4 miljoen, € 13.849.107.

Reserves nieuwe investeringen / Volkshuisvesting / Fricatiekosten

De reserves nieuwe investeringen, volkshuisvesting en frictiekosten zijn allen niet meegenomen in de berekening voor het weerstandsvermogen. De reserve nieuwe investeringen wordt niet meegenomen omdat er al beslag is gelegd op het aanwezige saldo door dekking investeringen en kapitaallasten. De reserve volkshuisvesting is, evenals de reserve frictiekosten, na de vaststelling van de notitie "reserves en voorzieningen 2014" leeg. Ook deze hebben hierdoor geen invloed voor het weerstandsvermogen.

Stille reserves

Onder "stille reserves" verstaan we het verschil tussen de hogere actuele waarde van een kapitaalgoed (zoals een gebouw) en de boekwaarde. De gemeente is een openbaar en democratisch bestuurd lichaam. Het is dus een vereiste dat over de financiële positie van de gemeente een getrouw beeld wordt gegeven. Daaronder vallen ook deze reserves. Bij de situatie voor de stille reserves begroting 2015 hebben we de situatie van de begroting 2014 aangehouden, omdat er het afgelopen jaar geen grote wijzigingen zijn geweest.

Deze reserves treft u echter niet in de begroting aan. Er is namelijk een grote onzekerheid over het op te nemen bedrag. De waarde van een actief staat aan schommelingen bloot en is dus niet bekend. Verder heeft de opname van een stille reserve geen nut. Het draagt niet bij aan de financiering en de dekking in de exploitatie.

Als wij de boekwaarde van de gemeentelijke objecten tegenover de vastgestelde WOZ- waarde zetten, krijgen we globaal een indicatie van de capaciteit van deze stille reserve. Globaal komt dit uit op ca. € 11 miljoen.

Bepalend voor de waarde van het woningbedrijf is niet het verschil tussen markt- en balanswaarde, maar de rentabiliteit op het geïnvesteerd vermogen. Als we daar van uitgaan zal de waarde van het woningbedrijf € 37 miljoen bedragen.

Wij komen tot de conclusie dat de stille reserves van de gemeente een afgeleide bijdrage kunnen leveren aan de weerstandscapaciteit van de gemeente. Veelal is de onderliggende activa niet direct te verhandelen, waardoor het ook geen onderdeel is van het weerstandsvermogen.

Algemene reserve woningbedrijf

Door vaststelling van de "notitie reserves en voorzieningen 2014" heeft er een dotatie van € 3 miljoen plaatsgevonden. Door de dotatie bedraagt het totaalsaldo van de reserve € 10.068.343, waarvan € 3 miljoen een bestemming heeft (onderhoud huurwoningen). Het gedeelte zonder bestemming € 7.070.000 is meegenomen voor de bepaling van het weerstandsvermogen.

Algemene reserve grondbedrijf

De algemene reserve grondbedrijf heeft na de vaststelling van “notitie reserves en voorzieningen 2014” een totaal van € 3,9 miljoen. De reserve heeft geen bestemming en is daardoor meegenomen voor de berekening van het weerstandsvermogen.

Weerstandscapaciteit

Op basis van de vorige toelichtingen is de weerstandscapaciteit als volgt te berekenen:

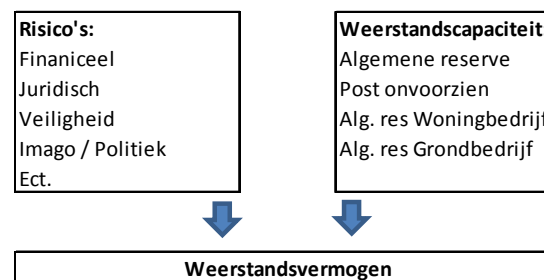
Omschrijving	Primaire begroting 2014	Primaire begroting 2015
Structureel:		
Onvoorziene uitgaven	€ 56.250	€ 45.000
Budgettaire ruimte	€ 78.831	€ -
Ruimte belastingcapaciteit OZB	€ 1.100.000	€ 810.000
	€ 1.235.081	€ 855.000
Incidenteel:		
Algemene reserve	€ 1.423.250	€ 13.850.000
Vrije reserve: nieuwe investerings	€ 9.266.523	€ -
Bestemmingsreserves: volkshuisvesting	€ 5.633.065	€ -
frictiekosten	€ 217.698	€ -
Algemene reserve woningbedrijf		€ 7.070.000
Algemene reserve grondbedrijf		€ 3.865.000
	€ 16.540.536	€ 24.785.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 17.775.617	€ 25.640.000

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt weergegeven in relatie tot de benodigde weerstandscapaciteit. Deze verhouding geeft de ratio weerstandsvermogen weer. Hieraan is een waarderingscijfer gekoppeld (zie onderstaande tabel).

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Tabel weerstandswaarderingscijfers¹

Er is bij de berekening van de ratio weerstandsvermogen niet voor de zelfde systematiek gekozen als bij de berekening van de NAR in 2012. Voor het uitvoeren van NAR methode is een risicosimulatie vereist waar wij niet over beschikken.

Onderstaand is de berekening voor de ratio weerstandsvermogen weergegeven:

1. Rapportage weerstandsvermogen, Gemeente Koggenland, oktober 2012

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 25.640.000}{€ 5.601.000} = 4,58$$

Hierbij is de benodigde weerstandscapaciteit het totaalbedrag aan risico's zoals weergegeven in het overzicht met de risico's (€ 5.601.000).

Conclusie

Koggenland heeft een ratio weerstandsvermogen van 4,58. De ratio valt in de klasse A en is geclassificeerd als uitstekend weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is gestegen ten opzichte van de laatste meting (2012: 4,39).

Het verschil tussen de ratio's van 2012 en 2014 wordt met name veroorzaakt door het saldo van de algemene reserve. In 2012 bedroeg het saldo € 1.423.000 en in 2014 € 13.850.000 als gevolg van de vaststelling van de "notitie reserves en voorzieningen 2014". Door het vaststellen van de notitie zijn er bestemmingsreserves verschoven naar vrije reserves. Een andere oorzaak van het hogere weerstandsvermogen is dat de reserves zijn toegenomen ten opzichte van 2012 door positieve exploitatieresultaten.

We willen benadrukken dat het weerstandsvermogen is bestemd om financiële tegenvallers op te vangen en niet om nieuw beleid uit te gaan voeren.

Financiële overzichten

Grondslagen voor de begroting

Artikel 19 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, het BBV, geeft onder sub b onder andere aan dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten tenminste is opgenomen de gronden waarop de ramingen zijn gebaseerd.

Artikel 23 van het BBV geeft aan dat de meerjarenraming tenminste de gronden vermeld waarop de ramingen zijn gebaseerd en een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van de meerjarenramingen van het vorig begrotingsjaar.

De cijfers in de programmabegroting zijn gebaseerd op constante prijzen. Dit betekent dat we in de meerjarenraming geen rekening houden met de stijging van prijzen. Ook de belangrijkste inkomsten, waaronder de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, berekenen we tegen constante prijzen.

De inkomsten uit de diverse heffingen en belastingen stijgen deze veelal wel. Dit komt omdat we rekening houden met de uitbreiding van het aantal opstallen/objecten bij de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffen- en de rioolheffing. Ook bij de hondenbelasting gaan we uit van een lichte stijging van het aantal belastingobjecten: de honden.

Hieronder geven wij u een beknopt overzicht van de belangrijkste uitgangspunten in de begroting. Deze hebben we gerangschikt naar inwoners, oppervlakten en objecten. Het overzicht is als volgt:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018
Inwoners:					
Bijstandsontvangers	124	129	129	129	129
Eén-ouder-huishoudens	463	463	463	463	463
Inwoners	22.485	22.525	22.575	22.615	22.645
Jongeren < 20 jaar	5.645	5.607	5.593	5.564	5.549
Ouderen > 64 jaar	3.949	3.959	4.062	4.161	4.266
Ouderen > 74 en < 85 jaar	1.094	1.119	1.145	1.167	1.193
Minderheden	265	268	271	274	278
Uitkeringsontvangers	1.095	1.100	1.100	1.100	1.100
Oppervlakten:					
Oppervlakte land in ha	8.035	8.035	8.035	8.035	8.035
Oppervlakte bebouwing in ha	170	171	172	173	174
Oppervlakte binnenwater in ha	299	299	299	299	299
Oppervlakte buitenwater in ha	79	79	79	79	79
Objecten:					
Woonruimten	9.131	9.175	9.200	9.225	9.250
Bedrijfsvestigingen (*)	1.745	2.349	2.349	2.349	2.349
Kernen (met meer dan 500 adressen)	5	5	5	5	5
(*) Met ingang van 2015 is de omschrijving van een bedrijfsvesting gewijzigd, waardoor er meer bedrijven onder de omschrijving vallen. Daardoor is het aantal bedrijfsvestigingen sterk verhoogd. Overigens is het bedrag van deze maatstaf met ingang van 2015 daarop aangepast en fors verlaagd.					

Overzicht vrije dekkingsmiddelen 2013 - 2018

Omschrijving	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
OZB gebruikers	€ 143.279	€ 179.700	€ 190.846	€ 192.754	€ 194.682	€ 196.628
OZB eigenaren	€ 1.238.290	€ 1.564.295	€ 1.577.933	€ 1.597.621	€ 1.617.545	€ 1.637.707
dividend	€ 250.031	€ 296.235	€ 311.446	€ 260.000	€ 260.000	€ 260.000
forensenbelasting	€ 27.492	€ 28.700	€ 26.500	€ 26.765	€ 27.033	€ 27.303
gemeentefonds	€ 16.596.161	€ 17.256.588	€ 23.477.420	€ 23.560.849	€ 23.164.956	€ 22.958.236
budget onvoorzien	€ -	€ 50.405	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
Totaal	€ 18.255.253	€ 19.375.923	€ 25.629.145	€ 25.682.989	€ 25.309.216	€ 25.124.874

Resultaat rekening / begroting voor en na bestemming

Omschrijving	Rekening 2013			Primaire begroting 2014			Begroting na wijziging 2014			Primaire begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat voor bestemming	€ -	€ 1.796.773	€ 1.796.773-	€ 598.333	€ -	€ 598.333	€ 1.941.127	€ -	€ 1.941.127	€ 1.152.743	€ -	€ 1.152.743
mutaties reserves	€ 3.233.285	€ 4.412.313	€ 1.179.028-	€ 1.025.638	€ 1.272.671	€ 247.033-	€ 867.557	€ 2.808.684	€ 1.941.127-	€ 2.821.887	€ 1.442.595	€ 1.379.292
Resultaat na bestemming	€ 3.233.285	€ 6.209.086	€ 2.975.801-	€ 1.623.971	€ 1.272.671	€ 351.300	€ 2.808.684	€ 2.808.684	€ -	€ 3.974.630	€ 1.442.595	€ 2.532.035

Overzicht incidentele lasten en baten

incidentele lasten:

Programma	Beleidsveld	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Dienstverlening en Bestuur	Mutaties reserves Bedrijfsvoering	opbrengst verkoop aandelen NUON uitvoeringsbudget KOM	€ 1.895.000	€ -	€ -	€ -
			€ 50.000	€ -	€ -	€ -
			€ 1.945.000	€ -	€ -	€ -
Welzijn en Zorg	Recreatievoorzieningen Zorg en voorzieningen Zorg en voorzieningen	informatieborden wandelrouten netwerk bijdrage veteranendag uitvoering transities	€ 50.000	€ -	€ 50.000	€ -
			€ 4.500	€ -	€ -	€ -
			€ 130.000	€ -	€ -	€ -
			€ 184.500	€ -	€ 50.000	€ -
Wonen en Ondernemen	Omgevingstaken Openbare ruimte	Regionale structuurschets veiligheid waardevolle bomen	€ 25.000	€ -	€ -	€ -
			€ 20.000	€ -	€ -	€ -
			€ 45.000	€ -	€ -	€ -
Totaal incidentele lasten			€ 2.174.500	€ -	€ 50.000	€ -

incidentele baten:

Programma	Beleidsveld	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
Dienstverlening en Bestuur	Nutsbedrijven Nutsbedrijven Mutaties reserves Mutaties reserves Mutaties reserves Mutaties reserves	Verkoop aandelen NUON Dividend verkochte aandelen NUON informatieborden wandelrouten netwerk regionale structuurschets uitvoering transities uitvoering budget KOM	€ -1.895.000	€ -	€ -	€ -
			€ -51.446	€ -	€ -	€ -
			€ -50.000	€ -	€ -50.000	€ -
			€ -25.000	€ -	€ -	€ -
			€ -130.000	€ -	€ -	€ -
			€ -50.000	€ -	€ -	€ -
			€ -2.201.446	€ -	€ -50.000	€ -
Welzijn en Zorg	Inkomensvoorzieningen Inkomensvoorzieningen	bijdrage Opmaat bijdrage excessieve nadelen	€ -96.250	€ -96.250	€ -	€ -
			€ -84.975	€ -42.888	€ -	€ -
			€ -181.225	€ -139.138	€ -	€ -
Wonen en Ondernemen	Openbare ruimte	veiligheid waardevolle bomen	€ -20.000	€ -	€ -	€ -
Totaal incidentele baten			€ -2.402.671	€ -139.138	€ -50.000	€ -

Totaal incidentele lasten en baten			€ -228.171	€ -139.138	€ -	€ -
---	--	--	-------------------	-------------------	------------	------------

